

Prosa

bladet

De it-professionelles fagblad · 4 · April · 2011

CSC: Mellem løsning og konflikt s. 7-9

Tema: High Frequency Trading s. 15-23
Algoritmer handler for milliarder på verdens børser

Støt kollegerne på CSC

Niels Bertelsen, formand, nib@prosa.dk

Konflikten mellem ledelsen i den amerikanske it-gigant CSC og vores medlemmer er stadig ikke blevet løst.

På anden måned er 120 af vore medlemmer hos CSC lockoutet, mens CSC fortsat står med ultimative krav, der svarer til en nedgang i lønvilkaarne for de ansatte på 30 procent. Samtidigt er det i skrivende stund fortsat uafklaret, hvornår og i hvilket omfang PROSAs svar på lockouten – et strejkevarsel – kan iværksættes.

PROSA forsøgte at afværge lockouten for i stedet at nå en forhandlingsløsning, men CSC's ledelse afviste under forhandlingerne alle forslag fra PROSA/CSC, selvom PROSA/CSC gav indrømmelser svarende til en lønreduktion på 5-10 procent.

PROSA er begrænset i sin mulighed for at svare igen på ledelsens angreb. Det skyldes en fredsaf tale, som friholder drift fra konflikten. PROSA har set sig nødsaget til at opsigte denne fredsaf tale til udløb 1. juni i år. Vi håber selvfølgelig ikke, at konflikten skal løbe så længe, men når vi ser på den aggressive tilgang fra CSC's ledelse, har det været nødvendigt at sikre os, at vi om nødvendigt kan svare hårdt igen på angrebet.

” **Alle de ansatte er rystede over CSC's aggressive fremfærd og helt klar over, at de kan blive de næste, der står for skud.**

Den konflikt, som CSC's ledelse selv har etableret, presser nu virksomheden i betydelig grad. Kunderne har problemer allerede nu, og vi ved, at de er stærkt bekymrede for, hvordan det vil gå med deres systemer, hvis konflikten optrappes 1. juni.

Samtidigt har PROSA stærk støtte fra de andre faglige organisationer på CSC. Arbejdspladsen er præget af, at ingen vil risikere at tage noget af det arbejde, de lockoutede skulle have lavet. Alle de ansatte er rystede over CSC's aggressive fremfærd og helt klar over, at de kan blive de næste, der står for skud.

Også uden for CSC mærker vi meget stor støtte fra fagbevægelsen. Og det er meget vigtigt for at vinde denne kamp.

PROSA/CSC arbejder fortsat hårdt på, at dette vil udmøntes i, at CSC's ledelse bliver klar til at indgå i en reel forhandling om en fremtidig overenskomst, der sikrer CSC som virksomhed i Danmark. Det er PROSA klar til, når ledelsen forstår, at ultimative krav ikke er vejen frem.

Vi ved, at CSC forsøger at få udført det lockoutramte arbejde via andre virksomheder og fra selvstændige konsulenter. Vi vil derfor bede dig være opmærksom på, om der skulle dukke den slags opgaver op som en del af dit arbejde eller i din freelancevirksomhed. Som organiseret lønmodtager har du ret til at sige nej til at udføre konflikttramte arbejde, og som PROSA-medlem har du pligt til at sige nej.

Læs og diskuter synspunktet på Prosa.dk

ProsaBladet · 4 · 2011
41. årgang

Adresse:

Vester Farimagsgade 37A, 1606 Kbh. V.
Tlf. 33 36 41 41, fax 33 91 90 44
ProsaBladets postgiro: 6 58 08 90,
e-mail: prosaBladet@prosa.dk

Redaktion:

Ansvarshavende redaktør
Kurt Westh Nielsen
kwn@prosa.dk
Nina Ferdinand, journalist
nif@prosa.dk
Palle Skramsø, layout

Udgivelsesdato og deadline:

Udkommer en gang hver måned,
undtagen august måned.
Næste gang 28. april
Læserbreve: 5. april

Debatindlæg:

ProsaBladet modtager meget gerne læserbreve, debatindlæg og kommentarer fra medlemmerne. Indlæggene sendes til redaktion@prosa.dk
Indlæggene vil blive redigeret efter retningslinjer vedtaget af redaktionen. Disse retningslinjer kan læses på www.prosa.dk/link/23

Redaktionsudvalg:

Formand: Peter Ussing
peter.ussing@gmail.com
Siemen Baader
Marie Højlt
Martin Lindboe
Navdeep Nandrajog
Lars Sommer

Artikler:

Synspunkter, der fremføres i signerede artikler, er ikke nødvendigvis dækkende for redaktionens opfattelse. Rubrikken Synspunkt stilles til rådighed for Hovedbestyrelsen

Annoncer:

DG Media a/s
Telefon: 70 27 11 55
E-mail: epost@dgmedia.dk
Deadline for næste nummer:
Den 14. april

Teknisk produktion:

Tryk: KLS Grafisk Hus

Illustrationer:

Forside: Lars Bertelsen
Hvis ikke andet er angivet, PROSAarkiv

Papir og produktion er godkendt til Nordisk Miljømærkning

Denne tryksag er produceret CO2 neutralt hos KLS Grafisk Hus A/S

Kontakt PROSA:

www.prosa.dk/kontakt
Eller se navne og adresser på bladets næstsidste side.

Kontrolleret af

Kontrolleret oplag:
12.645 eksp.
i perioden 1. januar - 30. juni 2010

541 Trykkeri 016

”

Så ringede jeg til NASA og spurgte, om vi ikke skulle arbejde sammen. Det var de friske på.

Søren Hansen, udvikler på hostinggiganten Rackspace's open source-sky.

10

Open Source Days med konflikt, pingviner og cloud computing.

Nye cookie-regler bliver umulige at overholde.

Claus Borum Poulsen søgte fra det offentlige til konsulentbranchen.

IT-AKTUELT

Googles kodesommer bliver rekordstor • 4

Google Summer of Code giver i år støtte på godt 30 millioner kroner til programmeringslystne unge.

Styrk unge talenter • 6

Tilmeldingerne tikker ind til PROSAs mentorordning i disse dage. Fristen er 11. april, hvis du vil have en mentor eller mentee at snakke karriere med.

ARBEJDSMARKED

Fortsat konflikt på CSC • 7

Hvis ikke der findes en løsning på CSC-konflikten, kan det skade den danske arbejdsmarkedsmodel.

Projektstyring er sund fornuft • 30

Agile metoder er populære hos Prosabladets brugerpanel. Men gå ikke ukritisk med på mode-metoder som Scrum og PRINCE2, når du skal lede it-projekter, advarer ekspert.

UDVIKLING

Fra Ubuntu til skyen • 12

Den danske udvikler Søren Hansen var med på holdet bag Canonicals Ubuntu-Linux. Nu har han skiftet til hostinggiganten Rackspace's bud på open source-sky.

TEKNOLOGI

Tema: High Frequency Trading • 15

Hovedparten af verdens børshandel bestemmes af computeralgoritmer og foregår så hurtigt, at det måles i mikrosekunder.

Sådan bliver algoritmerne smartere • 18

Med over halvdelen af al børshandel kontrolleret af automatiske computerprogrammer er der startet et oprustningskapløb mellem algoritmerne.

Smartphones udfordrer sikkerheden • 26

Medarbejderne og ledelsen vil gerne have dem, men smartphones er den nye hovedpine i it-afdelingerne.

A-KASSEN

2.504 siders nye a-kasseregler på 100 dage • 34

Trods politikerløfter vokser bunken af a-kasseregler stadig hver dag. Systemet har brug for en gennemgribende sanering, mener kommunikationschefen i Min A-kasse.

AKTIVITETER

Kurser • 36

Styrk dit it-netværk og bliv fagligt opdateret. Kom på kursus i PRINCE2, tag med til 1. maj og meget mere.

NOTER

Google anklager Kina for sabotage

Ifølge Google er det den kinesiske regerings klapjagt på online-aktivister, som forårsager forstyrrelser af Googles e-mailtjeneste, Gmail. Udmeldingen kommer efter klager fra kinesiske Google-brugere, der i månedsvis har oplevet problemer med at sende e-mail, markere meddelelser som læste og bruge andre e-mailbaserede tjenester fra Google. Senest er en tjeneste, som Google oprettede til at hjælpe familier med at finde pårørende efter jordskælvne i Japan, blevet ramt. Ifølge The Guardian peger flere teknologiekspert på, at de seneste angreb på Gmail er særdeles avancerede, idet de for brugerne fremstår som interne fejl i Gmail.

kwn

It-sikkerhedstjek af atomkraftværker

De aktuelle problemer med det japanske atomkraftværk Fukushima Daiichi har skabt efterdønninger i Tyskland, hvor en ministeriel arbejdsgruppe i et internt dokument opfordrer til stærkere sikkerhedskrav. Ud over krav til sikring mod højvande, nedgravede nødstrømsanlæg og sikring mod jordskred og -skælv efterlyser arbejdsgruppen også afprøvninger af it-sikkerheden. "Digitale systemer til reaktorbeskyttelse bliver kun indført, når disse kan sikres mod manipulationer på samme niveau som tidligere anvendt analog teknik," skriver arbejdsgruppen i sit seks sider lange dokument med anbefalinger fra 16. marts: prosa.dk/link/535.

kwn

Katastrofe bremser iPad 2

Apples netop lancerede iPad 2 kan blive ramt af følgevirkningerne af naturkatastroferne i Japan. Det vurderer markedsforskningsvirksomheden IHS, som peger på, at fem dele af iPad'en kan blive ramt af leveringsproblemer hos japanske komponent-leverandører. Det handler om NAND flash-hukommelse fra Toshiba, DRAM fra Elpida Memory, et elektronisk kompas fra halvlederfabrikanten AKM, touch-skærmens glasoverflade fra Asahi Glass og litium-ion-systembatteriet fra Apple Japan. For de tre sidste komponenters vedkommende er der tale om specialfremstillede komponenter, som ikke umiddelbart kan leveres af andre producenter. At store dele af den japanske it-infrastruktur er ramt, hjælper heller ikke. Japans største teleleverandør melder, at 879.500 fastnetforbindelser, 475.000 lyslederforbindelser og 1.380 mobilsendemaster er ødelagt.

kwn

Googles kodesommer bliver rekordstor

Alverdens studerende kan nu søge udfordringer og økonomisk støtte i 175 open source-projekter. Google Summer of Code giver i år støtte på godt 30 millioner kroner til programmeringslystne unge.

Af Kurt Westh Nielsen

Er du studerende, og har du lyst til at bruge sommerperioden på at deltage i open source-baserede programmeringsprojekter? Så er tiden kommet til at indsende din ansøgning. Google har nemlig publiceret en liste over de organisationer, der i år kommer til at fungere som mentorer for Googles tilbagevendende begivenhed Google Summer of Code (GSoC). Her kan studerende med minimumsalderen 18 år i en tremåneders sommerperiode koncentrere sig om kodning. Det handler om deltagelse i 175 open source-projekter. Det er 50 flere end sidste års GSoC. Googles kodesommer har eksisteret siden 2005 og har ifølge Google gennem årene haft deltagelse af mere end 4.500 studerende fra mere end 85 lande.

Find din kode-favorit

Blandt de accepterede mentorer, der udbyder projekter i år, er Blender Foundation, CERNs Virtual Machine, Debian Project, GNU Project, KDE Project, LibreOffice, Mozilla, OpenSUSE og mange andre. Ifølge Google-projektets website åbner Google for ansøgninger fra studerende 28. marts. Indtil da kan interesserede læse mere om de enkelte projekter via Googles GSoC-site. Fra 23. maj starter tremåneders-perioden, hvor de studerende, der bliver godkendt af mentorerne som stipendiater, kommer til at arbejde med de enkelte projekter. De uddelte stipendier er på godt 30.000 kroner. *Flere informationer på:* www.google-melange.com

**Bestil kursus og katalog
på telefon 48 28 07 06**

NOTER

BitTorrent-debut for sci-fi-thriller

Zenith er navnet på en såkaldt cyberpunk-thriller i tre afsnit, som frit kan downloades over de næste måneder. Første afsnit er nu klar til download via BitTorrent, og der er også mulighed for at få afprøvet SwarmPlayer-udvidelsen til Firefox, som gør streaming via fildeling muligt. Målet med den fri download er at få skrabt frivillige donationer sammen på mindst 10.000 dollar. Indbetaler du mindst 25 dollar, er du garanteret en plads i rulleteksterne som sponsor. I filmen følger du Jack, som begiver sig ud på en farefyldt mission i 2044, som drejer sig om at afsløre den farlige konspiration, der har skabt en dystopisk verden, hvis beboere lever i en fastlåst tilstand af permanent lykke. Flere informationer og flere film-torrents på vodo.net/zenith.
kwn

Skræddersyet seniorguide til it-folk

Er du nået din senkarriere? Så er det på høje tid at overveje forhold i forbindelse med tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet, efterløn, pensionsordninger, og endda hvem der skal arve dig. PROSAs seniorudvalg har lavet en online seniorguide, som samler nyttige links til it-seniorer, der vil være forberedt til den tredje alder. Find vej til oplysninger om jura, økonomi, bolig samt relevante aktiviteter for seniorer på prosa.dk/senior.
bsc

Kina masselukker internetcafeer

Mere end 130.000 internetcafeer, som er blevet drevet uden de nødvendige licenser fra de kinesiske myndigheder, er blevet tvunget til at lukke gennem de seneste seks år. Det er sket som en konsekvens af den kinesiske regerings langsigtede planer om at regulere markedet. Det skriver Chinadayly.com og henviser til en nylig rapport fra det kinesiske kulturministerium. Rapporten beretter også om, at næsten 7.000 internetcafeer blev lukket og næsten 400.000 kroner konfiskeret i 2010. I fremtiden vil jagten på ulovlig internetadgang blive intensiveret i landområder og straffene skærpet ved lovbrud som eksempelvis at tillade mindreårige adgang til internettet, lover de kinesiske myndigheder. Rapporten anslår, at antallet af kinesiske kunder i cybercafeerne nåede 163 millioner i slutningen af 2010.
kwn

Erfarne kræfter styrker grønne talenter

Tilmeldingerne tikker ind til PROSAs mentorordning i disse dage. Fristen er 11. april, hvis du vil have en mentor eller mentee at snakke karriere med.

Af Bo Sune Christensen, bsc@prosa.dk

PROSA mærker stor interesse fra it-professionelle, som ønsker at deltage i et mentorforløb med en kollega.

Og meldingerne fra sidste års deltagere i PROSAs mentorprojekt har også været positive. Samtlige deltagere ville anbefale andre it-professionelle at deltage i projektet.

– Jeg har fået en faglig afklaring med hjælp fra en objektiv person, som ikke er ven eller familie, men derimod har en ballast inden for faget. Min mentor er en sparringspartner, som jeg vender tilbage til, og som holder mig op på nogle af de ting, vi taler om, siger Rasmus Burkal, CMS facilitator hos Telmore og tidligere mentee.

Senior Javaprogrammør Frederik Hansen er en af dem, der har stillet sin viden og sine erfaringer til rådighed som mentor i sidste års mentorprogram.

– Jeg har hjulpet min mentee hen til et mål og lært, hvordan jeg får andre til at nå deres mål. Det er en kompetence, jeg kan bruge fremadrettet i mit arbejdsliv, forklarer han.

Der er især interesse for det nyoprettede mentorprogram DimittendMentor, som retter sig mod nyuddannede og studerende i slutningen af deres uddannelse, der kunne tænke sig hjælp til at få sparket karrieren i gang. Også programmet KarriereMentor, der blev afprøvet sidste år, er populært. Her hjælper erfarne kræfter unge it-professionelle i starten af deres it-karriere gennem samtaler om personlig og faglig udvikling.

Plads til flere

Konsulent på mentorordningen Lotte Colberg er glad for de foreløbige tilmeldinger.

– Der er næsten en ligelig fordeling mellem kønnene blandt mentee-kandidaterne, mens der er en klar overvægt af mandlige mentorer, fortæller hun.

– Derfor vil jeg opfordre kvinderne blandt PROSAs medlemmer til at melde sig som mentorer. Alle er dog velkomne, da et stort antal deltagere giver de bedste match.

Har du lyst til selv at være med, så få mere information på www.prosa.dk/mentor.

Mentor og mentee mødes mindst fem gange under deres mentorforløb.
Foto: Lizette Kabré.

Konfliktløsning i stedet for kamp

Prosladet har deadlines - det har nettet ikke.
Følg med i alt om CSC-konflikten på prosa.dk/csc.

Der er hverken vinder eller taber i konflikter, mener de CSC-ansatte – kun løsninger. Hvis ikke der findes en løsning på CSC-konflikten, kan det skade den danske arbejdsmarkedsmodel, mener 3F-fagsekretæren Mattias Tesfaye.

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

Foto: Lars Bertelsen

Der skal findes en forhandlingsløsning på den konflikt, der i nu to måneder har præget forholdet mellem ledelse og ansatte i it-giganten CSC. Det var den grundlæggende stemning på et møde for CSC-medarbejdere 17. marts i Nørrebrohallen i København, hvor cirka 400 it-folk var mødt op.

– Kamp er et negativt ladet ord. Vi skulle hellere kalde det konfliktløsning, der er meget mere konstruktiv end kamp, som er destruktiv i sig selv, sagde John Dithmar, der indledte mødet med en tale om, hvordan han som lockoutet oplever konflikten.

– Folk taler om, at vi skal vinde, men jeg

føler ikke, at der kan komme nogen som helst form for vinder ud af det her. Uanset udfaldet vil det tage utrolig lang tid at genopbygge arbejdsklimaet på CSC, sagde den lockoutede.

Angreb på den danske model

At finde en løsning vil ikke kun komme PROSA-medlemmerne til gode, mente han og henviste til CSC-ledelsens udmelding om, at de andre grupper af ansatte på virksomheden også kan forvente at få forringet deres vilkår.

– Det er ikke blot os, det her går ud over.

De andre fagforeninger står for tur umiddelbart efter, sagde John Dithmar.

Denne udmelding blev støttet af 3F-fagsekretæren Mattias Tesfaye, der var den næste på talerstolen med et oplæg om, hvordan CSC-konflikten er principiel, fordi den er et angreb på den danske arbejdsmarkedsmodel.

Han blev uddannet murer for 10 år siden og opdagede, da han blev ansat i sin fagforening 3F, at fagforeningsarbejde handler om at løse konflikter og ikke at vinde.

– Det er ikke et slagsmål om sandheden at løse konflikter på det danske arbejdsmarked. >

Ved den gode forhandling går begge parter ud ad døren og kan leve med resultatet. Det er det, den danske model går ud på, sagde Mattias Tesfaye.

Han ser dog en masse tegn på, at den danske model, som går ud på, at lønmodtagere og ledelse på det danske arbejdsmarked ses som ligeværdige parter og finder frem til løsninger sammen, er ved at miste opbakning blandt politikere og virksomheder, som i et mere og mere globaliseret samfund

ikke længere kan se, hvorfor lønmodtagerorganisationerne skal have så meget magt.

– Det er klart, at den danske model er under pres, og et af de steder, den er under pres, er lige præcis i jeres konflikt, sagde han til de CSC-ansatte.

Den danske modeler, som navnet antyder, speciel for Danmark og er en meget konservativ og langsigtet arbejdsmarkedsmodel, som måske ikke har de bedste vilkår i et globaliseret samfund, hvortil tingene udvikler sig hurtigere og hurtigere, og hvor selv topchefer bliver ansat i kortsigtede stillinger.

I første række

Spørgsmålet er, om vi kan bevare en arbejdsmarkedsmodel i Danmark, der bygger på inddragelse af medarbejderne i små, men sikre skridt, når virksomheder skal forandres, eller om arbejdsgiverne uden at inddrage de ansatte skal have mulighed for at gå mere radikalt til værks, påpegede Mattias Tesfaye.

Han fortalte også, at han selv har været i konflikt én gang – i to en halv dag – og det var det mest ubehagelige, han nogensinde har prøvet.

– Så jeg forstår godt, at I ikke synes, det er fedt at stå i første række som en prøveklud på, hvad der skal ske med den danske model.

Her er CSC's krav

Ledelsen i CSC har en liste med 23 krav til sine ansatte. Hvis alle disse krav skulle opfyldes, ville de ansatte miste 30 procent af deres lønvilkår. Desuden kræver ledelsen, at tryktaftalen fjernes. Den giver op til 13 måneders ekstra godtgørelse, hvis de ansatte bliver fyret.

CSC-ledelsen vil blandt andet:

- > Fjerne ekstra godtgørelse ved fyring
- > Nedsætte grundlønnen med 10 procent
- > Halvere overtidsbetalingen
- > Fjerne fem uddannelsesdage
- > Fjerne lønskalaen – kun individuel løn
- > Skære to fridage væk
- > Fjerne betalte pauser
- > Stoppe den årlige lønregulering

Ledelsen gambler med butikken

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

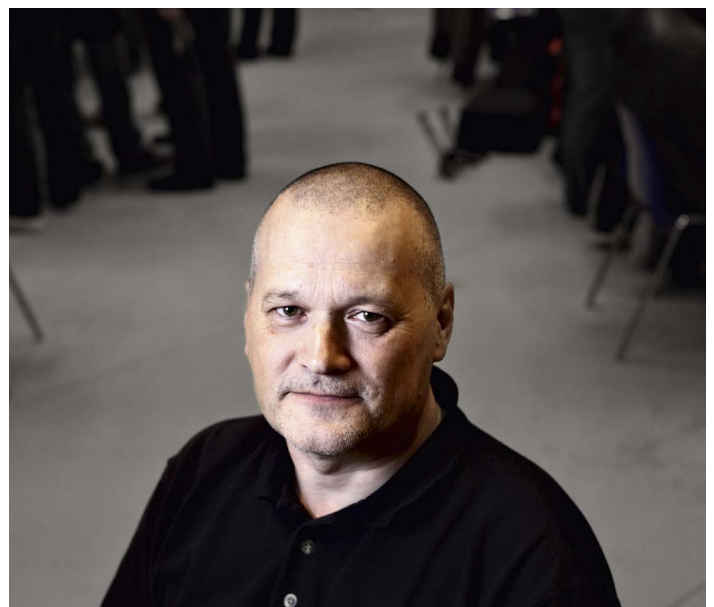
Finn Hansson arbejder som databaseadministrator i CSC's SKAT-afdeling og har været ansat i firmaet i over 30 år. Han er medlem af PROSA, men har endnu ikke været ramt af hverken lockout eller strejke. Til gengæld har han to kolleger, der er lockoutet, og han synes, det er meget underligt, at deres pladser står tomme.

Han er meget uforstående over for CSC's lockout af 120 medarbejdere og kan ikke forstå, hvad meningen med konflikten er.

– Jeg synes jo, det ødelægger firmaet. Ledelsen gambler med butikken. Det skader vores image over for kunderne, at vi ikke får leveret det, vi skal.

Han kan fortælle, at på én kunde er stort set alle medarbejdere lockoutet, hvilket betyder, at projekterne bliver forsinket.

– I dagligdagen fylder konflikten en hel del, og der er meget usikkerhed om, hvad det skal ende med. Men jeg synes, mine lockoutede kolleger gør det godt. Der er en stemning om, at vi godt vil tilbage på en arbejdsplads, hvor vi alle sammen kan være. Vi vil ikke have en kamp eller en konflikt, vi vil have en løsning, siger Finn Hansson.

Konflikt fra sidelinjen

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

Tania Imbæk arbejder som business analyst i CSC, hvor hun har været ansat i 25 år. Hun er ikke medlem af PROSA, men en af de andre medarbejderorganisationer på CSC, AIC, der er en klub for akademikere og ingeniører, og alligevel er hun mødt op til PROSAs fællesmøde for CSC-ansatte.

– Jeg kommer her for at støtte PROSAs medlemmer på CSC og de lockoutede. Det er vigtigt, at vi står sammen, for vi har jo også en fælles arbejdsplads bag efter – forhåbentlig, siger hun.

I hendes medarbejderorganisation oplever hun stor støtte til PROSA-medlemmerne.

– Vis synes, det er vigtigt, at konflikten bliver løst ordentligt, ellers bliver det os næste gang. Og det kan da heller ikke

være meningen, at nogle kolleger skal have dårligere arbejdsvilkår end andre.

I det daglige arbejde og ved frokostbordet er hun og hendes kolleger meget berørte af situationen.

– Det er enormt trist og giver en mærkelig stemning på arbejdspladsen. Uanset om man er i den samme fagforening eller ej.

Hun er chokeret over ledelsens fremfærd i konflikten.

– Man starter med at blive chokeret over, at det kan gå så galt så hurtigt. Jeg tror ikke, der var nogen, der havde forestillet sig, at en konflikt ville blive startet med en blokade fra ledelsen. Og det lyder desværre, som om ledelsen slet ikke er interesseret i at forhandle, siger Tania Imbæk.

KONFLIKTNOTER

Hvad nu?

Status: Der er ingen forhandlinger i gang. Ledelsen i CSC står tilsyneladende fortsat fast på sine krav til de ansatte. Det er i hvert fald status, mens dette blad bliver lavet. Der er dog startet sonderinger om, hvorvidt forhandlinger kan genoptages. Imens er 120 ansatte stadig hjemsendt og lockoutet.

Næste skridt: PROSA har varslet strejke for 49 medlemmer ansat i CSC for at presse ledelsen til forhandlinger. CSC's ledelse har protesteret over strejkerne, og Arbejdsretten skal derfor afgøre, om strejkerne er lovlige. Ifølge en fredsftale er det nemlig kun ansatte, der udvikler nye systemer, der må strejke, mens drift og vedligeholdelse af kørende it-systemer ikke må rammes. Arbejdsretten tager 24. marts (efter dette blads trykdato) stilling til, om de 49 kan strejke. Arbejdsretten tager samtidig stilling til, om CSC's lockout af 120 ansatte er lovlig.

Stor strejke: Hvis ledelsen ikke vender tilbage og forhandler, kan en større strejke for 400 ansatte begynde til juni. PROSA har opsagt den fredsftale, der ellers siden 1987 har beskyttet de kørende systemer fra konflikt. En række af samfundets vigtigste it-systemer som Skat, Politi og CPR-registret kan blive ramt, når strejken går i gang 1. juni.

Vil hyre skruebrækkere

For at begrænse virkningen af en større strejke på CSC har ledelsen forhørt sig hos en stribe mindre it-firmaer for at få dem til at lave det arbejde, der vil blive ramt af strejken.

900 CSC-job skal til udlandet

Kort efter de 120 ansatte blev lockoutet, afslørede Computerworld, at ledelsen i CSC har fremlagt planer for de næste to år. Planen er, at 900 stillinger i Norden skal skæres væk og flyttes til udlandet. Administrerende direktør i CSC Carsten Lind afviste efter afsløringen, at han havde "aktuelle planer om store mandskabsreduktioner".

Anklager CSC for at hyre "union busters"

Den amerikanske it-gigant har taget amerikanske metoder med til Danmark og har hyret professionelle "union busters", altså et firma, der skal ødelægge fagforening og lønaftaler. Det har en tidligere topchef i CSC erkendt over for dagbladet Børsen. Bente Sorgenfrey, der er formand for hovedorganisationen FTF, er rystet:

– Det er nye toner på det danske arbejdsmarked. Det har vi ikke været vant til, og vi er stærkt bekymrede, siger hun til Ugebrevet A4.

Akademikerne støtter PROSA

Prosas medlemmer i CSC har fået fuld opbakning fra kollegaer, der er medlem af de andre fagforeninger på virksomheden. Kollegaerne forventer, at ledelsen også vil presse dem til at acceptere samme krav, som PROSA har afvist.

– Vi er meget bekymrede, for vi ved, at vi bliver stillet over for de samme krav, når vi skal forhandle næste år, siger Vibeke Højrup, der er tillidsrepræsentant for akademikere i CSC.

Open Source Days med konflikt i fokus

Da 500 it-folk mødtes i København til årets Open Source Days 2011 Community Edition, var PROSA med som udstiller og sponsor.

Af Lulu Pedersen, kampagnekonsulent,
Imp@prosa.dk

Glas, stål, sort marmorgulv og rå betontrapper var rammen om PROSAs stand på årets Open Source Days, der i år var nedskalaret til en enkelt-dags-event.

Det foregik på Copenhagen Business Schools (CBS) bygning Kilen bag Fasanvej Metrostation på Frederiksberg. PROSAs medarbejdere havde travlt med at svare på spørgsmål fra interesserede it-professionelle, mens flere foredragsrækker med fokus på cloud computing var i gang i un-

dervisningslokaler rundt om atrium fra stuen til tredje sal.

Foran et nyt stort banner med sloganet "PROSA – din faglige backup" var standen bemandet af både PROSA-ansatte og PROSA-medlemmer. To lockoutede fra it-virksomheden CSC, der er midt i en arbejdskonflikt, delte nøglesnore ud med påskriften "Nej tak til konfliktramt arbejde". Og de fleste deltagere ytrede sympati samt interesse for sagen.

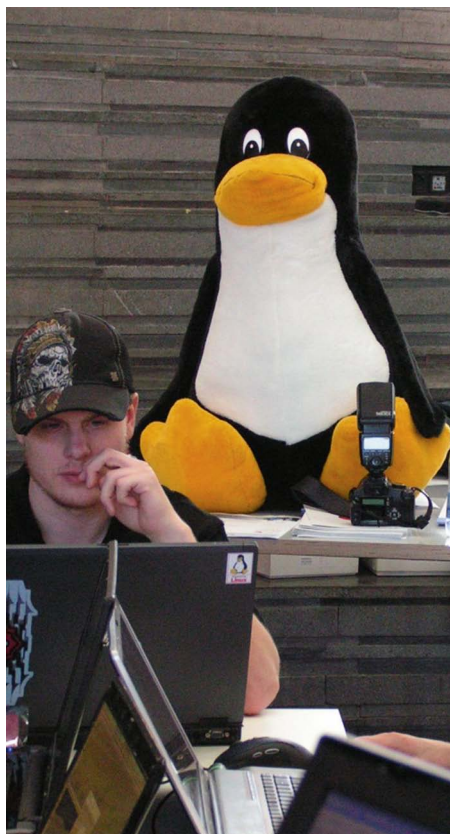
Spørgsmål til og om konflikten dominerede i forhold til, hvad vi normalt bliver spurgt om, når vi er ude. Fra detaljer om fordele ved medlemskab til spørgsmål som: Hvilken slags konfliktramt arbejde må jeg ikke tage? Må jeg som studerende påtage mig konfliktramt arbejde?

Som PROSAs formand, Niels Bertelsen, har fastslået, er forbundets holdning til konfliktramt arbejde, at hverken virksomheder eller enkeltpersoner bør påtage sig dette, om det så er helt eller delvist.

Quiz skaber dialog

Vores medbragte quiz skabte dialog med både medlemmer og ikke-medlemmer, der lystigt og med entusiasme kastede sig over de 13 spørgsmål. Som for eksempel, hvor mange medlemmer PROSA har. Mange svarede 37.000, men det rigtige svar er 14.000. Det glæder os, at vi virker større.

Efter otte timer pakkede vi resterende balloner, brochurer, bolsjer, nøglesnore og plakater samt medbragt væg og bord sammen. Og kunne se tilbage på en dag, hvor CSC-konflikten var med på conference. Og mange svar blev givet.

PROSAs logo blev luftet blandt 500 deltagere og en venlig pingvin.

Og i den velbesøgte stand var ansatte og medlemmer i fuld sving fra ni til fem med snak om quizsvar, medlemskab og arbejdskonflikten i CSC.

Fotos: Lars Bertelsen og Lulu Pedersen.

Fra Ubuntu til skyen

Den danske udvikler Søren Hansen var med på holdet bag Canonicals Ubuntu-Linux. Nu har han skiftet til hostinggiganten Rackspace's bud på open source-sky.

Af Tania Andersen, prosabladet@prosa.dk

I en alder af 29 år har udvikleren Søren Hansen prøvet mere end de fleste – blandt andet har han været tre år hos firmaet bag tidens mest populære Linux til desktoppen, Ubuntu. Det hele startede i 2005.

– Jeg downloadede Ubuntu og brugte allerede Linux på det tidspunkt. Så fandt jeg nogle småfejl hist og her og begyndte at arbejde på det. De manglede folk til serverteamet, og så søgte jeg det, fortæller han.

Søren Hansen har dog aldrig været om bord i Canonical-chefen, Mark Shuttleworths, private jefly. Der var allerede for mange ansat, da han kom med på holdet, til, at det kunne ske.

Ubuntu på CV'et

Søren Hansen startede med programmering som femårig, skrevet i BASIC på farens Amstrad-computer. Efter gymnasietiden fik han som 19-årig et systemadministrator-job i dot-com-æraen. Firmaet vendte dog bugen i vejret som så mange andre på den tid, men det førte mere arbejde med sig. I 2005 havde Søren Hansen skiftet til web-udvikling, men det kom til at kede ham. Han startede på universitetet med tanke på at læse matematik og datalogi, men så kom Ubuntu i vejen med et job et halvt år efter, og det betød et farvel til studiet.

– Jeg tænkte, at hvis der stod 'Canonical' på mit CV, så betød det ikke så meget med

en uddannelse, siger Søren Hansen.

Det blev til tre år hos Ubuntu's serverhold med fuld fart på.

– Der er mange deadlines. Der er tit meget pres på. Alle, der arbejder for Canonical, er rigtigt entusiastiske.

Men entusiasmen havde også en pris. Søren Hansen er ikke meget for at tænke på det nu.

– Det vil undre mig, hvis jeg havde en arbejdsuge under 60 timer. Man sidder hele dagen og arbejder, og pludselig er det aften.

Det høje arbejdspress endte med 14 dages sygemelding på grund af stress, og i sidste ende besluttede Søren Hansen, at det var på tide med et nyt job.

Skyens Apache

På Canonicals serverhold blev der arbejdet med cloud-frameworket Eucalyptus, som var fyldt med fejl.

– I stedet for at lave interessante forbedringer på Ubuntu brugte jeg al min tid på at få Eucalyptus-koden til at køre. Det var ikke noget for mig. Hos rumfartsorganisationen NASA var der også træthed over Eucalyptus, fortæller Søren Hansen.

– Så ringede jeg til NASA og spurgte, om vi ikke skulle arbejde sammen. Det var de friske på.

Via en gammel kollega fra Canonical kom Søren Hansen over til hostinggigan-

ten Rackspace, og så kom der gang i open source-cloudsystemet Openstack. Ud over 30 ansatte i Rackspace er blandt andre Citrix og snart Cisco med i projektet, som samarbejder med NASA's skyprojekt Nebula.

Projektet vil ifølge sit motto være "skyens Apache". Med det menes, at Openstack vil være standardløsningen inden for sit felt.

– Det skal fungere for små virksomheder såvel som store. Lige gyldigt om du bruger KVM, Xen, Virtualbox, Hyper-V, eller hvad det end kan være, så skal Openstack også være for dig.

Den primære distributionskanal for Openstack er Ubuntu. Indtil videre skal det være samme virtualiseringsteknologi, der benyttes til hele den hjemmelavede sky, men der arbejdes på at skabe mulighed for skyer, der bygger på et miks af teknologier.

Openstack benytter blandt andet Amazons standard for de såkaldte images, der kan indeholde styresystem og konfigurerede applikationer, parat til at køre oven på det virtuelle lag.

På sigt skal andre images også kunne importeres til Openstack, for eksempel fra VMWare.

En hurdle er manglen på åbne standarder for grænseflader inden for cloud-teknologi.

– De facto-standarder er Amazons API'er. Det er en mega-elendig situation, at man hænger på et API, man ikke selv kontrolle- ➤

Søren Hansen har tre år hos Ubuntu-selskabet Canonical på CV'et. Nu arbejder han med open source sky for hostingkæmpen Rackspace og talte om projektet på de nyligt afholdte Open Source Days. Foto: Lars Bertelsen.

Jeg tænkte, at hvis der stod 'Canonical' på mit CV, så betød det ikke så meget med en uddannelse.

Søren Hansen, udvikler.

Søren Hansen arbejder for at udbrede åbne standarder for API'erne til grænseflader inden for cloud-teknologi.

► rer. Amazon har ikke vist nogen som helst interesse for at åbne det, siger Søren Hansen.

Openstack benytter også et andet API, som Rackspace selv benytter, og det er frigivet under en Creative Commons-licens, og som Openstack skal have ejerskabet af.

– Amazon har et enormt forspring. Men på et eller andet tidspunkt regner vi med, at folk mere naturligt vil skifte over til det åbne API.

Skyen centraliserer data

Det er håbet, at mange forskellige udbydere vil benytte Openstacks API'er, så kunderne lettere kan skifte imellem udbyderne.

Openstack kan også byde på en objekt-database, og det er efter Søren Hansens mening et helt nødvendigt element i sky-stakken, hvis man ønsker at blive taget seriøst.

Det er dog ikke alle, der er lige begejstrede

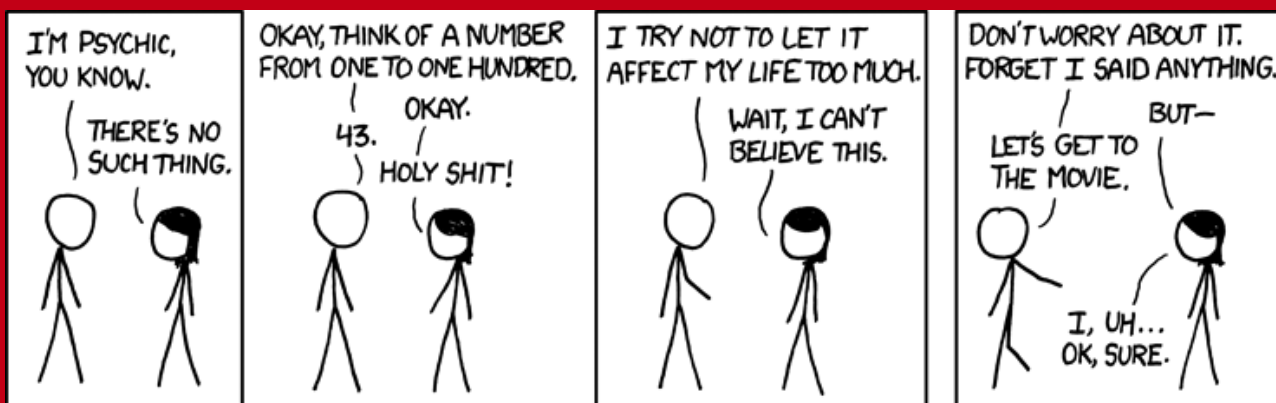
for sky-teknologien. Nogle peger på, at skyen er med til at centralisere data og på den måde fjerner noget af kontrollen over egne data.

– Det kan jeg godt se som et problem. Der er problemer med at hænge sig op på en udbyder, som man typisk gør. Det håber vi at løse i vid udstrækning, i og med du kan benytte de samme værktøjer og API'er til

at putte dine data flere steder hen. Der er også krypteringsmæssige muligheder for at dele dine data op hos forskellige udbydere, og så skal du have mindst to dele til rådighed for at få dine data ud igen. Hvis Rackspace kiggede på data, ville de ikke kunne gendanne de oprindelige data. På den måde kan du løse fortrolighedsproblemerne, siger Søren Hansen.

Tegneserie xkcd.com:

Psychic <http://xkcd.com/628/>

THIS TRICK MAY ONLY WORK 1% OF THE TIME, BUT WHEN IT DOES, IT'S TOTALLY WORTH IT.

Denne måneds tegneserie er udvalgt af Søren Hansen, udvikler for Rackspace.

Når computerkode bestemmer på verdens børser

Billedet af en gestikulerende, højtråbende dealer på gulvet i New York Stock Exchange er ikke længere dækkende, når aktiviteten på verdens børser skal illustreres.

Tema: High Frequency Trading
Jagten på mikrosekunderne - 16
Sådan bliver HFT-algoritmerne smartere - 18
Fremtidens børsalgoritmer lever af nyheder - 21
De holder øje med algoritmehandelen på det danske marked - 22

Når aviserne skriver om udviklingen på de finansielle markeder, burde artiklerne i stedet være illustreret med billeder af servere i et data-center. Det er knap så dramatisk, men tættere på virkeligheden.

Af Dan Mygind, prosabladet@prosa.dk

Omkring 66 procent af markedsaktiviteten på amerikanske børser og omkring 40 procent af handelen på de europæiske børser håndteres nemlig af software, der automatisk udsteder salgs- og købsordrer i brøkdeler af sekunder. Den specialiserede software kører i datacentre placeret tæt på børserne, og det er i den slags datacentre, hvor kun køleanlæggenes summen bryder stilheden, at den virkelige markedsdramatik udspilles.

Den automatiserede, lynhurtige softwarebaserede handel med værdipapirer betegnes High Frequency Trading (HFT) og henviser til, at algoritmerne har mulighed for at købe og sælge millioner

af gange på en dag – højfrekvent trading. Hver HFT-transaktion giver måske kun en minimal profit, men med muligheden for at udføre millioner af handler kan HFT være en givtig forretning.

High Frequency Trading er trods sin store udbredelse kontroversiel.

Da Dow Jones-indekset 6. maj 2010 i løbet af kort tid mistede 10 procent for senere at genvinde meget af det tabte, blev HFT nævnt som medskyldig i børskraket. HFT er også blevet beskyldt for at kunne manipulere med markedet.

Vi ser nærmere på teknologien bag High Frequency Trading.

” Branchen bevæger sig mod nanosekunder. Vi er der ikke endnu, men det er afgjort i den retning, vi bevæger os.

Lilia Severina, hostingleverandøren InterXion.

Jagten på mikrosekunderne

Massehandler på børser styret af algoritmer, High Frequency Trading, er en jagt på mikrosekunder. En jagt, hvor netværk med minimal forsinkelse er et af våbnene.

Af Dan Mygind, prosabladet@prosa.dk

En stor del af verdens børshandler foregår så hurtigt, at de måles i mikrosekunder, en milliontedel af et sekund. Det kaldes High Frequency Trading og styres af automatiske algoritmer, der bestemmer, hvad der skal købes og sælges uden menneskelig indblanding.

High Frequency Trading-aktører har alle ét grundlæggende krav til deres it-infrastruktur. Når salgs- eller købsordre skal placeres på verdens børser, skal det foregå ved hjælp af et netværk med minimal forsinkelse, så ordrene udføres så hurtigt som muligt.

Lille geografisk afstand

Nøgleordet for den automatiserede handel er nemlig speed. Og for at opnå speed gælder det om at reducere den såkaldte latency, den tidsforsinkelse, der kan opstå i et netværk. Derfor anvendes begrebet low latency trading ofte synonymt med High Frequency Trading. Jo mindre latency, jo flere handler kan der eksekveres på kort tid.

– Ved low latency trading placerer tradingvirksomheder deres computere så tæt som muligt på børserne. De anvender meget hurtige netværk som forbindelse til børserne. Det forbedrer profitten for børsmæglere og tradingvirksomheder, da de kan eksekvere flere transaktioner i et givet tidsrum. Det giver flere købs- og salgsmuligheder. Jo hurtigere du kan købe og sælge, jo flere transaktioner, og hver transaktion giver dig en margin, forklarer Lilia Severina fra hostingleverandøren InterXion, der tilbyder HFT-aktører adgang til datacentre, hvor

Når salgs- eller købsordrer skal placeres på verdens børser, skal det foregå ved hjælp af et netværk med minimal forsinkelse.

adgangen til verdens børser er lynhurtig og uden nævneværdige forsinkelser.

Fra millisekunder til mikrosekunder

Hvor meget netværksforsinkelse HFT-aktører vil acceptere, afhænger af deres handelsstrategi. Nogle er tilfredse med latency målt i hundreder af millisekunder, mens det er uacceptabelt for andre.

– Vi har et bredt udvalg af kunder. Nogle af dem måler deres latency i millisekunder. Hvis vi eksempelvis tager handel fra vores datacenter i København, så har vi mere end

20 carriers, der forbinder København med London, Stockholm, Madrid, Frankfurt og Paris. Vores kunder kan finde meget hurtige carriers, der anvender direkte fiber. De tradere vil dog stadig have latency, der måles i millisekunder, siger Lilia Severina.

Hvis latency målt i millisekunder er for meget i forhold til de krav, en HFT-aktør har, er der mulighed for at reducere latency yderligere ved at gå efter proximity hosting. Som navnet antyder, handler proximity hosting om at placere datacenteret så tæt på en børs som muligt. Det giver en kort afstand til børsens såkaldte matching

engine, hvor købs- og salgsordre matches, og en handelstransaktion gennemføres.

Så tæt på børserne som muligt

– Der er et andet lag af kunder, som er mere sensitive, når det kommer til latency. De måler latency i mikrosekunder. For at opnå det placeres deres handelsplatform tættere på børserne. Eksempelvis kan en bank eller en tradingvirksomhed i København tage deres server og placere den i London, så den er tættere på London Stock Exchange, forklarer Lilia Severina.

Lilia Severinas officielle titel er salgsdirektør for InterXions Proximity Hosting, og proximity hosting er noget, som aktører i High Frequency Trading-verdenen er meget interesserede i.

Imodsætning til traditionelle datacentre, der ofte placeres et stykke væk fra byerne, er datacentre for proximity hosting i sigens natur nødt til at være placeret i selve byerne, hvor børserne af historiske årsager ofte befinder sig.

Det er eksempelvis tilfældet med InterXions datacenter i London, der ligger 10 minutters gang fra Liverpool Street midt i London. Og blot nogle få mikrosekunders netværkslatency fra markedspladser som London Stock Exchange, London Metals Exchange, BATS Europe og andre (se kort).

Flyt børsen ind i samme datacenter

Hvis proximity hosting og netværkslatency målt i mikrosekunder ikke er nok, er der mulighed for at reducere latency yderligere ved hjælp af co-location. Ved co-location flyttes HFT-aktørernes købs- og salgsalgoritmer ind i samme datacenter som børsens matching engine, hvor købsordrer matches med salgsordrer.

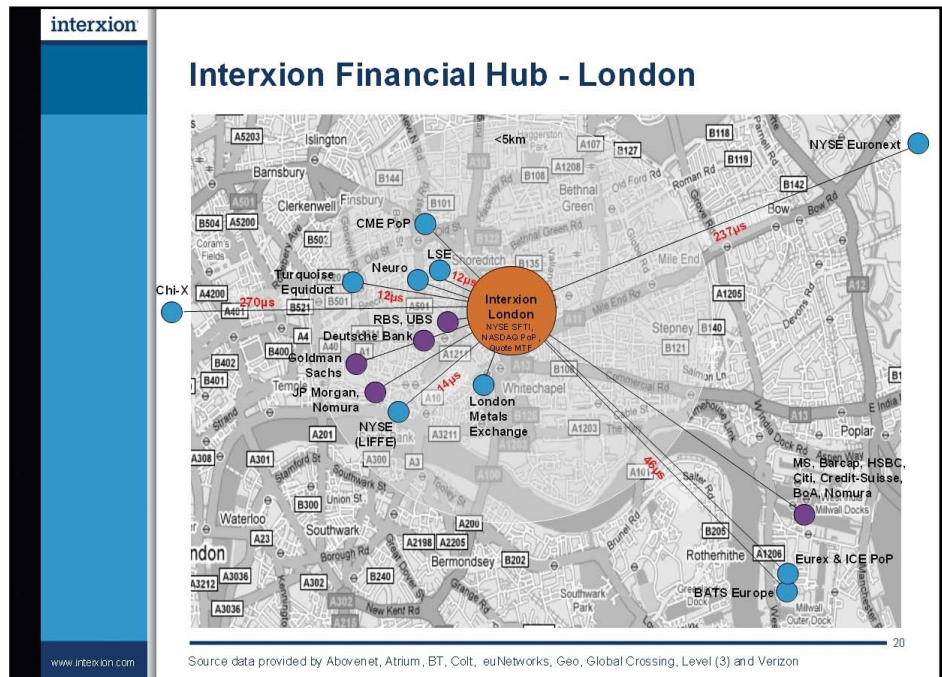
– Der er andre spillere, som ønsker at være

Brøkdele af et sekund

1 millisekund: En tusindedel af et sekund. 1.000 millisekunder=1 sekund.

1 mikrosekund: En milliontedel af et sekund. 1.000.000 mikrosekunder=1 sekund.

1 nanosekund: En milliardtedel del af et sekund. 1.000.000.000 nanosekunder=1 sekund.

InterXions datacenter er placeret midt i London, hvor kvadratmeter-prisen er høj. InterXion betaler gerne den pris, da den korte geografiske afstand til markedspladser som London Stock Exchange, Londons Metal Exchange, BATS Europe og andre betyder en netværkslatency, der måles i mikrosekunder. En 12 mikrosekunders netværkslatency til London Stock Exchange er noget som InterXions finansielle kunder gerne vil betale en høj pris for.

meget, meget tæt, og som ønsker at være i samme datacenter eller i samme server som den pågældende markedsplads matching engine, forklarer Lilia Severina.

Et eksempel på den slags co-location er InterXions hosting af markedspladsen Nordic Growth Market i sit datacenter i Stockholm. Ved at have markedspladsen i sit eget datacenter kan InterXion tilbyde HFT-aktører en tilgang med meget lav netværkslatency.

– Nordic Growth Market i Stockholm har placeret deres matching engine eller platform i vores datacenter. Så vi kan co-locate deres medlemmer lige ved siden af NGM-plattformen i det samme datacenter, siger Lilia Severina.

Optimering af software

Men det stopper ikke der. Ifølge Lilia Severina går udviklingen i retning af at reducere latency yderligere.

– Branchen bevæger sig mod nanosekunder. Vi er der ikke endnu, men det er afgjort i den retning, vi bevæger os, siger Lilia Severina og nævner, at blandt andre Intel arbejder på at indbygge traderes handelsplatform og markedspladsens matching engine.

– De arbejder på at lægge det ind i deres

chips, siger Lilia Severina.

Det er ikke kun selve netværket, som kan være en flaskehals for High Frequency Trading. Det er vigtigt at se på latency fra end-to-end, hvilket indebærer software, hardware og net.

– Der er ofte mere forsinkelse i softwaren og hardwaren end i selve linjen, siger Lilia Severina og uddyber:

– Det er ikke så meget et spørgsmål om hvilken hardware, men mere om der er for meget. Hvis du har for mange routere, switches og langsomme computere, så er det der, forsinkelsen sker. Det vigtigste er ikke at overkomplicere dit setup.

Handelsplatform på én chip

Et skridt mod en handelsplatform på én chip er Intels Xeon 5500-processorer, der tilbyder ekstrem hurtig udveksling af data mellem applikationer.

"Det vil give en latency på nanosekunder mellem to applikationer, som kører på en 8-kerne Xeon 5500-server med Data Fabric Remote Direct Memory Transport," hedder det eksempelvis i Intels produktbeskrivelse for Data Fabric på Xeon 5500 flerkerne-processorer.

Med over halvdelen af al markedsaktivitet kontrolleret af automatiske computerprogrammer er der startet et oprustningskapløb mellem algoritmerne. Hvilken er den smarteste?

Af Dan Mygind, prosabladet@prosa.dk

Norske Sven-Egil Larsen og Peder Veiby havde fundet en god fidus. De handlede begge aktier på Oslo Børs som private investorer og havde uafhængigt af hinanden gennemskuet, hvordan en computeralgoritme fra det amerikanske brokerfirma Timber Hill fungerede. De havde begge fulgt algoritmens købs- og salgsordre et stykke tid og mente, at de kunne forudse algoritmens handlinger. Fra november 2007 til marts 2008 udnyttede de den viden i 2.200 børshandler til at hive et pænt beløb hjem.

Snyd algoritmen

Begge mænd købte en pæn portion aktier til en given pris og fulgte op med en række mindre køb inden for kort tid. Det fik Timber Hill-algoritmen til at hæve sin købspris på aktien. De to nordmænd kunne derfor sælge deres nyligt indkøbte aktier med en profit. Det var ikke altid, at de to kunne narre Timber Hill-algoritmen. Blev den pågældende aktie eksempelvis også handlet af andre i samme tidsrum, var det sværere at forudsige algoritmens handlinger. Men algoritmens forudsigelighed var stor nok til, at Sven-Egil Larsen kunne tjene 160.000 norske kroner og Peder Veiby

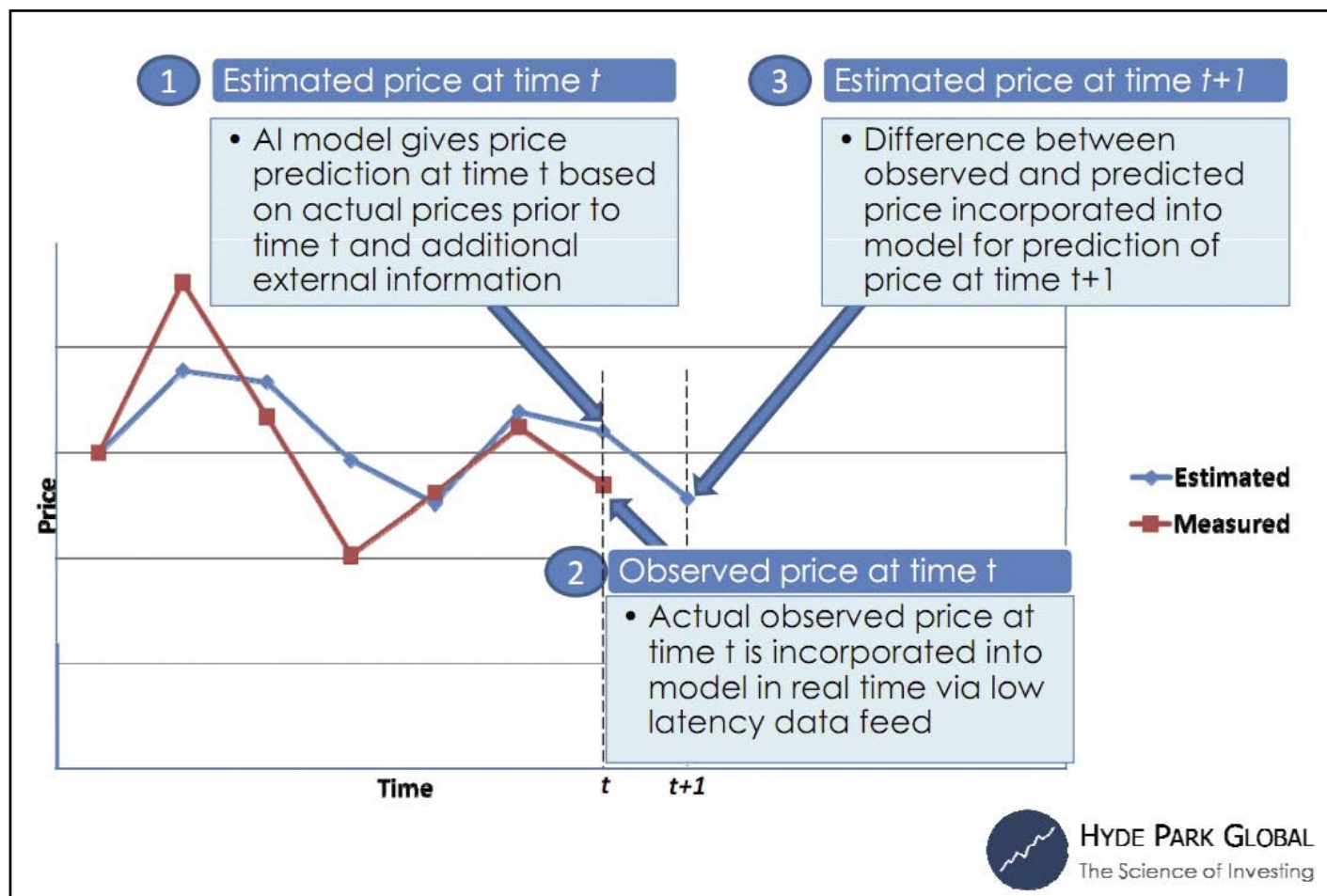
Adam Afshar er CEO hos Hyde Park Global Investment, hvor et hold af dataloger, ingeniører og matematikere forsøger at modellere og forudsige kurserne på verdens markeder.

250.000 norske kroner.

Ifølge Sven-Egil Larsen var algoritmen ikke videre avanceret eller smart:

– Robotten var meget meget dum, eller

personen, der har programmeret den, er meget meget dum, sagde han under den retssag, som i efteråret 2010 anklagede dem for markedsmanipulation.

Hyde Park Global Investments trading-model anvender kontinuerlig feedback til løbende tilpasning af modellen. Den forsøger at forudsige kursen til tiden t . Den aktuelle kurs registreres, når tiden t oprinder og ved hjælp af low latency data feed fødes forskellen mellem AI-modellens forudsigtelse og den aktuelle kurs tilbage til AI-modellen, der indbygger forskellen i sin model. Den reviderede model forsøger så at forudsige kursen til tiden $t+1$.

Intelligens – ikke hastighed

Det er dog langt fra alle algoritmer, der er nemme at forudsige eller er "meget, meget dumme". Tendensen i HFT går mod mere intelligente og komplekse algoritmer frem for alene at konkurrere på hastighed. Hastighed og lav latens er stadig et krav, men fokus rykker over på implementering af smartere algoritmer, der anvender teknologier som maskinlæring, evolutionær computing, mønstergenkendelse og datamining.

I Hyde Park Global Investments bedriver man med CEO Adam Afshars ord "100 procent robohandel baseret på kunstig intelligens". Hyde Park Global Investments anvender aktiehandelsmodeller baseret på kunstig intelligens, der konstant forbedres, da modellerne løbende evaluerer deres forudsigelser ved at sammenholde den forventede kurs med den realiserede kurs for et givent værdipapir.

Adam Afshar er overbevist om, at fremtiden for High Frequency Trading er smartere

algoritmer, der trækker på forskning inden for eksempelvis genetiske algoritmer og genetisk programmering. Der er da heller ikke ansat nogen almindelige dealere, børsanalytikere eller portefølje-chefer i Hyde Park Global Investments. Det er udelukkende dataloger, matematikere og ingeniører, der arbejder med at udvikle de smarte algoritmer, der ifølge Adam Afshar giver et positivt afkast i 80 procent af handlerne.

– Firmaerne, der kommer med de nye innovative ting, er ikke Goldman Sachs, Bank of America, Merrill Lynch og den slags. Det er små firmaer, der kommer med det nye innovative. Det er ph.d.-er fra universiteter som Carnegie Mellon, Chicago, MIT og Cambridge, som starter noget nyt, siger Adam Afshar.

Han har ikke meget tilovers for de store Wall Street-firmaers tilgang til HFT, der mest sker ud fra et ønske om at blive hurtigere og hurtigere. For Adam Afshar er det de intelligente algoritmer, der fremover

kommer til at vinde over de hurtigere algoritmer. Forskellen mellem de to tilgange til HFT-markedet er meget stor.

– De store Wall Street-firmaer rider stadig heste. Mens alle andre kører biler, siger de: "Lad os finde en hurtig hest."

Algoritmerne spiller mod hinanden

Formentlig vil det være sværere for private investorer som Sven-Egil Larsen og Peder Veiby at gennemskue de algoritmer, som Adam Afshars hold af dataloger og matematikere løbende videreudvikler, end den relativt letgennemskuelige Timber Hill-algoritme. Men så kan man jo prøve at udvikle algoritmer, der kan afsløre andre algoritmers svage punkter.

– Der findes flere små virksomheder med en-to finansfolk og en-to it-folk, der arbejder på denne måde, og ikke alle opfører sig som en almindelig dealer. De laver algoritmer, der finder andre algoritmer og angriber deres svage punkter. Hvis du finder en al- >

- ▶ algoritme, du mistænker for at skulle sælge store dele X, og du ved, der kommer regnskab i morgen, så ved du, horisonten er kort, og aggressiviteten vil ende med at være høj. Så hvis du kan tvinge prisen ned, vil algoritmen sikkert uanset hvad forsøge at komme af med restmængden sidst på dagen uanset prisen, fortæller en kilde med førstehåndsindblik i algoritme-handel, der ønsker at være anonym.

Med langt over halvdelen af markedsaktiviteten på de amerikanske børser kontrolleret af algoritmer og tæt på halvdelen af markedsaktiviteten på europæiske børser giver det god mening for algoritme-udviklere at designe algoritmer, der forsøger at tage højde for andre algoritmers beslutningsmønstre.

Som i et pokerspil kan algoritmerne forsøge at aflure hinandens svagheder og udnytte dem til egen fortjeneste. Det kan hurtigt udvikle sig til noget, der minder om et oprustningskapløb i intelligens og forudsigelse af modstanderens træk.

– Ja, det lyder som en virus, der afprøver

et andet systems svagheder og forsøger at udnytte dem. De originale algoritmer får enten indbygget logik, der gør dem meget sværere at opdage, eller også laver man nye algoritmer, der leder efter 'virus-algoritmerne', og hvis de findes, ændrer man sine algoritmer, fortsætter kilden sin beskrivelse.

De norske daytraderere

Så afluring af svagheder i algoritmer er ikke kun noget, som de to norske private investorer gør. Sven-Egil Larsen og Peder Veiby gjorde det dog ikke ustraffet. I oktober 2010 kom de to nordmænd for retten, da det norske børstilsyn mente, at de havde manipuleret med aktiemarkedet.

– Vi mener, at de to har begået et stort antal prismanipulationer. De har placeret købs- og salgsordrer, som ikke er ægte. De har haft et andet motiv; nemlig at få priserne til at flytte sig. I vores øjne er det bevidst manipulation af computeren, som de har handlet med, så systemet ændrede priserne, og de var i stand til at tjene penge,

sagde politiadvokat Christian Stenberg i forbindelse med retssagen.

De to nordmænd fik bøder og betingede fængselsstraffe for at have foretaget kursmanipulation.

Hyde Park Global Investments it-arkitektur

Hyde Park Investment anvender en computerkonfiguration med over 400 kerner fordelt på et antal Dell 8-kerne Intel Xeon-computere.

En vigtig del af dataarkivet, som AI-modellen trækker på, ligger på et 50+ terabyte stort storage array.

Ved live trading anvender Hyde Park Investment low latency markedsdata feeds og low latency nyhedsfeeds. I trading-modellen anvendes tekstanalyse og word-mining.

HØJAKTUELLE IT-KURSER

På Technology College Aalborg kan du få styr på den sidste nye itviden inden for dit fag. Her ser du, hvilke kurser vi udbyder i foråret 2011.

AMU-kursus

Cisco CCNA

Opstart den 2. maj 2011
Kursuspris: kr. 2.650,-

AMU-kursus

Cisco CCNP – SWITCH – 2. Semester

Opstart den 5. april 2011
Kursuspris: kr. 1.822,-

AMU-kursus

Gateway-sikkerhed med ISA Firewall

Kursusperiode: 27. juni – 1. juli 2011
Kursuspris: kr. 590,-

AMU-kursus

Programmering højniveausprog 1 – JAVA

Opstart den 6. juni 2011
Kursuspris: kr. 1.760,-

AMU-kursus

Programmering i scriptsprog – PowerShell

Kursusperiode: 26. maj – 1. juni 2011
Kursuspris: kr. 590,-

Embedded controller 2

Opstart den 3. juni 2011
Kursuspris: kr. 5990,-

Mailserver i Windows-organisationen

Kursusperiode: 20. juni – 24. juni 2011
Kursuspris: kr. 2995,-

Migrering af Linux-version til nyere versioner

Kursusperiode: 27. juni – 1. juli 2011
Kursuspris: kr. 2.995,-

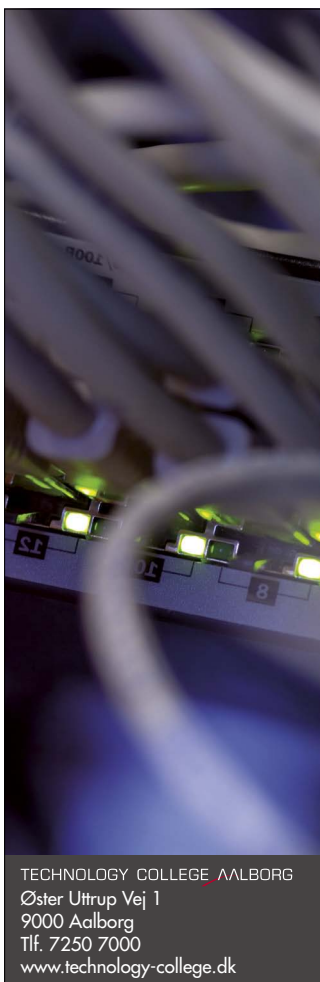
Særlige fordele for AMU-kursister

Har du uddannelse til og med erhvervsuddannelsesniveau (fx datatekniker), gælder der særlige fordele for dig, når du tager et AMU-kursus. Først og fremmest kan du få kurserne til de lave priser, som du ser her. Du har mulighed for at blive indlogeret på hotel i Aalborg uden beregning, hvis du har mere end 120 km tur/retur. Du kan også søge befordringstilskud på 1,00 kr. pr. km. Din arbejdsgiver kan desuden søge om VEU-godtgørelse på kr. 612,80 pr. dag, når du er på kursus.

Har du uddannelse ud over erhvervsuddannelsesniveau, gælder der andre regler og priser. Kontakt os for yderligere information.

Læs mere om kurserne på vores hjemmeside

www.technology-college.dk under Efteruddannelse og Data. Har du spørgsmål, er du meget velkommen til at kontakte uddannelseskonsulent Majbritt Laursen på mail mas@tcaa.dk eller på telefon 2526 6146.

TECHNOLOGY COLLEGE AALBORG
Øster Utrup Vej 1
9000 Aalborg
Tlf. 7250 7000
www.technology-college.dk

Fremtidens børsalgoritmer lever af nyheder

De rigtig smarte algoritmer baserer sig allerede på finansnyheder. Men de bliver først mainstream om 10 år.

Af Dan Mygind, prosabladet@prosa.dk

Algoritmerne kan gøres smartere og mere effektive, hvis de fodres med information om markedet og andre nyheder, som kan have betydning for markedsudviklingen. Det kan være markedsdata, makroøkonomiske nyheder, branchenyheder eller nyheder om enkelte firmaer. Som ved afgivelse af køb og salgsordre skal det gå hurtigt, hvilket betyder hurtige net med low latency. Derfor tilbyder de enkelte børs, mod behørig betaling, at levere lynhurtige datafeeds om markedsdata. Enten til en HFT-aktørs server co-located i børsens datacenter, til et proximity datacenter eller via en carrier til HFT-aktørens eget kontor.

Bank- og teknologianalytiker Bob Giffords har lavet en undersøgelse af, hvor udbredt nyheds- og anden informationsfeeds er i HFT.

– 20 procent anvender en eller flere af den slags input til deres modeller. Antallet af personer/virksomheder er lille, men det har nok meget større indflydelse, end vi tror, siger Bob Giffords, der opdeler newsfeeds i fire kategorier:

1. Hurtig reaktion. Trader skal være den første til at reagere på nyheder om makroøkonomi som eksempelvis antallet af arbejdspløse.

Hvor det før tog sekunder, tager det nu 100-200 millisekunder, at den slags når ud til tradingdeske i maskinlæsbar form.

2. Følelse. Reuters og Dow Jones. Anvendes til at finde ud af, i hvilken retning en virksomhed eller branche går. Op, ned eller uændret.

3. News analytics. Markedsflygtighed og volumen. Ikke specifikke nyhedsartikler, men optælling af nyhedsartikler om et bestemt emne og artikler med bestemte

Foto: iStock.com

karakteristika. Anvendes til statistik.

4. Risiko-signaler for firma eller branche. Er der ved at ske noget usædvanligt? Nyhedsanalyse efter navn, sektor, pressemeddelelser.

– Nyheder er meget komplicerede at analysere. Nogle siger, at de har set på det, og at de ikke kan bruge det. Men det afhænger af, hvad de leder efter. Det skal indgå i en kompleks model, så kan nyhedsfeeds være en god hjælp, siger Bob Giffords, der er overbevist om, at nyhedsfeeds bliver standard for de fleste HFT-aktører fremover.

– Vi er i en tidlig fase, hvor vi kun har skrabet i overfladen. Der bygges komplekse modeller med flere forskellige inputs. I løbet af fem år vil det være udbredt og om 10 år mainstream. Når alle har det, er den ekstra værdi mindre, men du bliver nødt til at have det.

Hans undersøgelse er baseret på svar

fra abonnenter af magasinet Automated Trader, der specialiserer sig i blandt andet High Frequency Trading.

Efterhånden som nyhedsanalyse bliver brugt som input til modellerne, vil de enkelte virksomheder også blive mere opmærksomme på betydningen af nyheder.

– Direktører bliver mere bevidste om blogsfæren som en kilde til information om deres virksomhed, ikke kun som brandvalue, men også hvordan finansmarkederne ser på virksomheden, siger Bob Giffords, der derfor forventer mere virksomhedspåvirkning med nyhedsinput og flere, der vil oprette blogs for at påvirke de robotter, der scanner blogs for nyheder set fra et investeringssynspunkt. Der bliver også eksperimenteret med Twitter-input til modellerne.

– Det bliver et kompliceret system af komponenter, der er stadig tættere forbundne.

Foto: Polfoto

De holder øje med algoritmehandelen på det danske marked

Finanstilsynet arbejder sammen med verdens største børs, NASDAQ OMX, om at holde øje med algoritmerne. Værktøjerne er overvågnings-systemer med automatiske alarmer og manuel gennemgang af logs.

Af Dan Mygind, prosabladet@prosa.dk

Et spring fra 8 til 22 procent på mindre end to år. Det er udviklingen i High Frequency Tradings andel af markedsaktiviteten på det danske børsmarked. En udvikling, som får det danske Finanstilsyn til at være opmærksom på den automatiske computerbaserede handel. Til at holde øje med blandt andet den automatiserede computerhandel har Finanstilsynet dels sit eget overvågnings-system, dels et samarbejde med NASDAQ OMX København.

Betydelig udvikling

– Algoritmehandel udgjorde 22 procent af omsætningen i november 2010. I januar 2009 var det samme tal på 8 procent. Der er altså sket en ganske betydelig udvikling i denne her periode, siger Mikkel Steen

Madsen, fuldmægtig ved Børskontoret i Finanstilsynet, hvor HFT absolut er på radaren, men ikke i alarmerende grad.

– Lad mig sige det på den måde, at HFT er noget, som vi absolut holder øje med. Vores overordnede formål er at se på, om der er tillid til kapitalmarkedet og herunder, at der ikke bliver foretaget kursmanipulation. Som situationen er lige nu, så er vi dog ikke dem, der er mest bekymrede over HFT i forhold til kursmanipulation, siger Mikkel Steen Madsen med henvisning til de andre europæiske tilsynsmyndigheder.

– Det, vi har mest fokus på, er snarere, om handelsrobotterne kan skabe uro i markedet, og om de ændrer markedets virkemåde, tilføjer Mikkel Steen Madsen.

350 MB analyseres dagligt

Finanstilsynet anvender overvågningsværktøjet TRACE til at holde øje med, hvad der foregår på markedspladserne. TRACE fødes med data fra fem forskellige kilder. Af disse giver to datakilder oplysninger om handelsaktivitet. Det ene kommer fra værdipapirhandlere som Danske Bank. Disse oplysninger gør Finanstilsynet i stand til at identificere, hvilken kunde Danske Bank handler på vegne af. Den anden kilde om handelsaktivitet kommer fra den tidligere københavnske fondsbørs, nu NASDAQ OMX København. Her er der også oplysninger om købs- og salgsordrer, der ikke nødvendigvis fører til en handel.

– Dukan have en masse bud og udbud, der aldrig bliver til handel. Den information

”

Vi har været inde og se på nogle algoritmer, der så mistænkelige ud, men til dags dato har vi ikke haft nogen sager, hvor vi vurderede, at det, som algoritmerne gjorde, var af kursmanipulerende beskaffenhed.

Mikkel Steen Madsen, fuldmægtig ved Børskontoret i Finanstilsynet.

ombud og udbud, der går forud for handlen, er vigtig i sager om kursmanipulation, forklarer Steffen Jensen Hornshøj, fuldmægtig ved Finanstilsynets Børskontor.

Derudover får TRACE også oplyst alle de selskabsmeddelelser, som børsnoterede virksomheder er forpligtet til at udsende, samt virksomhedsrelaterede nyheder fra Infomedia. Endeligt er der en femte datakilde, der anvendes til at opdatere stamoplysninger i TRACE.

Systemet modtager dagligt 300-350 MB data, og informationen samles, analyseres og kombineres for at finde tegn på eventuelle uregelmæssigheder i handelsaktiviteten. Det sker ved at definere forskellige parametre i systemet.

– Vi sætter TRACE op med parametre ud fra, hvad vi ønsker at se på, og hvilke handelsmønstre vi gerne vil se på. TRACE kører beregninger om natten, hvor den gennemtygger data til næste morgen. Hver morgen spytter den alarmer ud, som vi går igennem. Hvis kursen på en aktie er steget, og der senere har været en selskabsmeddelelse, kan der have været insiderhandel, før den blev offentliggjort. En større handelsaktivitet i timerne op til frigivelsen af en selskabsmeddelelse er et interessant forløb, der kan generere en alarm, forklarer Steffen Jensen Hornshøj.

10 til 30 alarmer dagligt

Antallet af alarmer per dag kan svinge meget og afhænger eksempelvis af, om der er mange firmaer, der aflægger regnskab. Generelt ligger antallet af alarmer på mellem 10 og 30 om dagen. I Finanstilsynet i København sidder Steffen Jensen Hornshøj sammen med fem kollegaer og gennemgår de daglige alarmer.

Oftest er alarmerne ikke ensbetydende med, at der er foregået kursmanipulation eller insiderhandel, men mener Finanstilsynet, at der kan være tale om markeds-

misbrug, efterforskes sagen. Det sker ved at se nærmere på de registrerede data og eventuelt indhente flere oplysninger fra værdipapirhandlerne.

– Er der noget, går vi ind i materien og ser på handelsmønstre, siger Steffen Jensen Hornshøj.

Realtidsovervågning

Finanstilsynet samarbejder med NASDAQ OMX København om at holde øje med mistænkelig markedsaktivitet. Hos NASDAQ OMX København foretages også realtidsovervågning af handelsaktiviteten i modsætning til Finanstilsynet, der laver overvågning via batch-kørsler. Hos NASDAQ OMX København anvender man et egenudviklet system samt et overvågningssystem udviklet af det australske firma SMARTS.

– Noget af overvågningen foregår i realtid. Nogle alarmer kræver, at vi griber ind øjeblikkeligt – det kan være nogle fejlhandlinger, eller hvis en kurs stiger ekstraordinært meget, forklarer Jakob Kaule, Head of Surveillance for NASDAQ OMX i Danmark.

Opstår der mistanke om, at der forsøges at manipulere med kurserne, bliver handelssystemets log gennemgået.

– Vi går ind i vores log og kigger tilbage step by step og ser, om vi kan finde et system i, hvad den pågældende har forsøgt at gøre. Al handelsaktivitet logges i vores systemer, og vi har alarmer, der reagerer på givne aktiviteter. Uanset om det sker med et millisekunds interval eller et minuts interval. Al aktivitet kommer i kronologisk rækkefølge. Typisk vil en nærmere undersøgelse være en manuel gennemgang med anvendelse af forskellige sorteringsmekanismer. Taler vi om de store aktier, kan der godt være mange forskellige transaktioner i løbet af et sekund, forklarer Jakob Kaule.

I september 2010 indførte NASDAQ OMX København såkaldte volatility guards, der afbryder handelen med et værdipapir, hvis

det stiger eller falder ekstraordinært meget. Det var blandt andet på baggrund af et børskrak 6. maj 2010 i New York, hvor nogle algoritmer spillede en rolle i forløbet.

Mistænkelige algoritmer frikendt

Hos Finanstilsynet har man kigget nærmere på nogle algoritmer, der udviste mistænkelig handelsadfærd på det danske marked, men ved nærmere eftersyn foregik der ikke noget ulovligt.

– Vi har været inde og se på nogle algoritmer, der så mistænkelige ud, men til dags dato har vi ikke haft nogen sager, hvor vi vurderede, at det, som algoritmerne gjorde, var af kursmanipulerende beskaffenhed, beretter Mikkel Steen Madsen.

Finanstilsynet ser ikke på selve kildekoden bag en HFT-algoritme, men kigger mere på algoritmens handelsmønstre, der er registreret i TRACE-systemets data, som hvilke ordrer den lægger ud eller sletter.

Overvågningsystemet TRACE

I juni 2009 gik Finanstilsynet i luften med det nye overvågningssystem TRACE2. TRACE2 er baseret på SAS Institutes SAS 9 Intelligence Platform med komponenterne SAS Enterprise Data Integration Server og SAS Enterprise BI Server. SAS-komponenterne afvikles på Windows-servere.

Selve TRACE-klienten er browser-baseret. Ad hoc data-analyser kan afvikles af brugeren ved hjælp af SAS Enterprise Guide eller SAS Add-In for Microsoft Office, der er installeret på Finanstilsynets pc'er.

TRACE2 rummer omkring 1,2 milliarder observationer, hvilket fylder knap en terabyte i SAS-tabellerne.

TRACE2 afløste det gamle TRACE, som også var baseret på SAS-software.

”

Vil man have forbrugere til at sige ja til hver eneste cookie, så bliver det et helvede, og vi kan lige så godt lukke internettet med det samme.

Chefkonsulent Henning Mortensen, Dansk Industri.

Krummer i regelmaskinen

Den 25. maj kommer der nye regler, så forbrugerne skal acceptere cookies på hjemmesider. Det bliver umuligt at overholde, hævder branchen, der efterlyser bedre løsninger.

Af Jakob Schultz, prosabladet@prosa.dk

Du besøger en e-shop. En boks popper op. Du skal acceptere cookies på hjemmesiden. Du klikker ja. Du klikker videre til et andet produkt – en ny boks dukker op, og det sker igen og igen. Sådan kan det blive fremover, hvis ikke der bliver lavet en løsning, der gør det nemmere at surfe rundt på websites uden at blive mødt af en mur af cookie-forespørgsler. Det skyldes et nyt EU-direktiv, som Danmark vil implementere 25. maj. De regler vil blive alt for firkantede, lyder det fra branchen.

– Vi er helt enige i, at forbrugerne skal beskyttes. Men det nytter ikke noget at beskytte dem uden en fornuftig løsning, medmindre man vil have forbrugere til at sige ja til hver eneste cookie. Det vil blive et helvede, og vi kan lige så godt lukke internettet med det samme, siger chefkonsulent Henning Mortensen fra Dansk Industri, der repræsenterer branchen.

En balanceret løsning

EU-direktivet, der skal give bedre beskyttelse, erstatter det nuværende og forældede direktiv fra 1995. Det nye direktiv har været i høring i marts måned, og diskussionerne skal udmønte sig i en metode, der sikrer forbrugerne bedst muligt. Men den deadline når man ikke. Derfor er alle websites, der ikke spørger brugerne om alle cookies, i princippet ulovlige per 25. maj. It- og Telestyrelsen, der er med til at udrulle de danske regler, er dog lempelig med håndhævelsen, da man ønsker at finde en løsning, der tilgodeser alle parter bedst.

– Vi har været i tæt dialog med branchen – og andre væsentlige interessenter – om, hvordan vi kan finde en fornuftig løsning. Det er meget vigtigt at understrege, at vi arbejder på at finde en balanceret løsning, der både vægter hensynet til beskyttelse af forbrugernes privatliv og branchens muligheder for fortsat at kunne trives og udvikle nye innovative forretningsmodeller, siger Kresten Bay, kontorchef i It- og Telestyrelsen.

Han afviser, at det ville være nemmere for Danmark at vente med at tage stilling og i stedet vente og se, hvad der sker i de øvrige EU-lande.

– Det er vigtigt, at vi allerede nu tager en bred diskussion om udfordringerne og løsningsmulighederne. Direktivet er jo kommet for at blive, og jo før vi får en fælles forståelse af problemstillingerne, jo bedre vil vi være klædt på til at løse dem, siger han.

Skal være nemmere

Direktivet er væsentligt i forhold til forbrugernes beskyttelse, og selvom det i sin nuværende form vil virke som en stopklods for branchen i Danmark, mener advokat Martin von Haller Grønbæk også, at det er vigtigt, at man med det samme begynder at finde alternative løsningsmodeller, som kan løse cookie-problemet.

– Det kan være fornuftigt forretningsmæssigt bare at vente og se, hvad der sker i de andre EU-lande. Men det her er et område, hvor staten og It- og Telestyrelsen bare ikke sådan lige kan ignorere direktivet, siger Martin von Haller Grønbæk, der er medlem

af It-sikkerhedskomiteen.

Han foreslår nye løsninger, der kan afhjælpe problemerne.

– Jeg kan godt forestille mig et samarbejde mellem branchen, staten og forbrugerorganisationerne, der får fremstillet et browser-plug-in, hvor alle er enige om betingelserne. Det kunne blive en styrke for de virksomheder, der efterlever disse krav, og vil blive en status ligesom e-handelsmærket, siger Martin von Haller Grønbæk, der også foreslår en white-list, hvor forbrugere kan abonnere på sider, der er med i ordningen.

Sådanne løsninger overvejer man allerede i Dansk Industri, hvor man er i gang

Illustration Lars Refn

med at udfærdige forslag til løsninger, som kan gøre det sikkert og nemmere for alle at overholde reglerne.

Ens for alle

– Det er vigtigt, at det bliver ens i hele EU. Alt andet vil ikke være fordelagtigt for hverken branchen eller forbrugerne. Vi giver fuld opbakning til, at der skal være en bedre beskyttelse, og der er måske allerede noget på vej, som kan hjælpe. For eksempel vil der i den nye Internet Explorer være en

mulighed for at lave en blacklisting, hvor man kan blokere tredjepartcookies. Det vil være en forholdsvis nem måde at løse problemet på, siger Henning Mortensen fra Dansk Industri.

PROSA, som også er repræsenteret i It-sikkerhedskomiteen ved formand Niels Bertelsen, er enigi, at der skal laves en bedre løsning.

– Jeg kan godt forstå, at branchen er oppe på barrikaderne. Forslaget kan medføre, at det bliver langt mere besværligt at bruge nettet fremover, siger han.

Problemet er at finde en balanceret løsning mellem beskyttelse af forbrugerne og den nemme og lette adgang til serviceydelser på nettet, mener han.

– Der bør arbejdes langt mere med enten at indbygge samtykket i browserens funktioner eller indføre en eller anden form for mærke eller certificering, der indebærer, at man kan nøjes med at give et samtykke, første gang man klikker ind på hjemmesiden, og dermed kan sige ja til alle de cookies, der måtte være, siger Niels Bertelsen.

Smartphones udfordrer it-afdelingerne

Medarbejderne vil gerne have dem. Ledelsen vil gerne tillade dem. It-folkene kæmper for at få styr på dem. Smartphones er den nye hovedpine i it-afdelingerne.

Af Stig Andersen, prosabladet@prosa.dk

It-afdelingerne kæmper i øjeblikket en brav kamp for at få styr på den seneste trussel mod sikkerheden i virksomhederne: Smartphone-bølgen og medarbejdernes trang til at surfe med på den. Det er ikke nemt at finde den gode case på en virksomhed, som vil stille op med en fortælling om, hvordan virksomheden har fået styr på sikkerheden omkring smartphones. Faktisk takker flere nej til at dele ud af tiltag, gode råd og erfaringer af den simple grund, at de ikke har dem endnu. Og det selvom diverse varianter af smartphones og andre mobile enheder allerede har gjort deres indtog i virksomhederne.

Men at bekymringen for sikkerheden i den grad er til stede, kan Thomas B. Nielsen, it-sikkerhedskonsulent i firmaet C-cure, bekræfte.

– Bekymringerne går mest på, hvordan de skal administrere sikkerhedsniveauet på enhederne, for eksempel med hensyn til kryptering af e-mails og data i øvrigt. Derudover er der endel bekymring omkring sikkerheden på de enkelte platforme, hvor det først og fremmest er Android og iOS, der er i spil, siger han.

Der er bred enighed om, at hvis virksomheden kunne vælge frit ud fra et sikkerhedshensyn, skulle alle medarbejdere udstyres med en Blackberry. Men sådan spiller virkeligheden ikke. Virksomhederne – og dermed også it-afdelingerne – er fanget i krydsfeltet mellem medarbejdernes personlige præferencer, som i hvert tilfælde i Danmark primært hedder iPhone eller Android, og så kravet om sikkerhed.

Samtidig viger mange virksomheder tilbage fra at pålægge medarbejderne for mange restriktioner, for hvem vil risikere, at det lægger låg på kreativiteten og arbejdsglæden. Nogle gange kan virksomhederne endda risikere, at de slet ikke får fat i de attraktive folk, hvis den enkeltes valgfrihed bliver indskrænket. Det rigtig gode eksempel på det er firmaet Symantec, der fandt ud af, at den vigtigste grund, til at jobansøgere trak sig, var, at firmaet ikke tillader brug af Facebook i arbejdstiden.

Kend dine data

Selvom ledelsesopbakning og budgetterne ikke altid matcher målsætningerne, er sikkerhed – også i relation til smartphones – et fokusområde i mange it-afdelinger. Ifølge Jakob Pagter, forsknings- og innovationschef på Alexandra Institutet, holder den traditionelle måde at tænke sikkerhed på, hvor man forsøger at indhegne sine data og sine brugere bag firewalls og andre teknologier, ikke længere. Cloud computing har været et af de første søm i ligkisten, og udbredelsen af mobile enheder vil være med til at lukke låget helt.

– Den helt grundlæggende og specifikke risiko ved en smartphone er det nuværende lave sikkerhedsniveau på den enkelte enhed kombineret med, at brugeren meget nemmere kan glemme den et sted eller få den stjålet, siger han.

For bare at tage et helt banalt eksempel, så er der rigtig mange smartphone-brugere, der ikke har slået automatisk skærmlås med kode til. Så hvis den elskede iPhone

bliver glemt på cafébordet, vil den næste nysgerrige cafékunde umiddelbart kunne browse rundt i de firmarelaterede e-mails og dokumenter, der er gemt på enheden.

Behov for Mobile Device Management

En del trusler kan afværges, hvis brugeren overholder nogle af de helt banale sikkerhedsregler. Det er alt lige fra at holde enhedens operativsystem opdateret til at sørge for at tage backup til at slette følsomme data, hvis smartphonen skal gives videre til andre eller smides ud. Men for it-afdelingerne er

Gode råd om smartphones og sikkerhed

Der findes gode sikkerhedsråd til den enkelte smartphonebruger flere steder på nettet. Her er nogle eksempler: Sikkerhed på smartphones (It- og Telestyrelsen): prosa.dk/link/531.

Gør din smartphone sikker (TDC): prosa.dk/link/532.

Smartphones og sikkerhed (C-cure): prosa.dk/link/533.

Hvis man virkelig skal dykke ned i emnet, er European Network and Information Security Agency (ENISA) en god ressource, for eksempel via prosa.dk/link/534, hvor der er et link til rapporten "Smartphones: Information security risks, opportunities and recommendations for users" (December 2010).

det ikke en løsning at lade det hele være op til den enkelte bruger.

– Set ud fra en it-vinkel er en af topprioriteterne at få et Mobile Device Management-system, der kan håndtere alle former for mobile operativsystemer som Apple iOS, Android, Symbian, Windows Mobile og Java. Derudover er det afgørende, at fortløbende data og erhvervsrelaterede apps kan krypteres forsvarligt, og at man kan få browserbeskyttelse til enhederne, siger Thomas B. Nielsen fra C-cure.

Men inden man begynder at poste penge og ressourcer i et højt sikkerhedsniveau, anbefaler Jakob Pagter, Alexandra Institutet, at man foretager en grundig risikovurdering med udgangspunkt i en kategorisering af sine data.

– Man skal allerførst forstå sine data og lave en detaljeret vurdering – gerne ved

at sætte kroner og øre på – af, hvad konsekvensen af tab af en bestemt type data ville være. Og det skal man sammenholde med, hvilken type trussel der kunne komme på tale, og hvor stor sandsynlighed der er, for at man bliver ramt, siger han.

Når man har gjort det, kan man ifølge Jakob Pagter meget mere målrettet implementere de relevante sikkerhedsforanstaltninger.

Spontan deling af information

Ud over de rent systemmæssige udfordringer med smartphone-sikkerheden er der nogle rent adfærdsmæssige problemstillinger. Kombinationen af sociale medier og smartphones betyder, at mange flere spontant kan dele ud af deres nu-og-heroplevelser. Der er ikke langt fra, at nogle spændende pointer bliver afleveret i en

præsentation, til de er tilgængelige for ens followers på Twitter. Og i den umiddelbare begejstring kan man jo komme til at overse, at nogle af pointerne måske havde bedst af at blive holdt inden for virksomhedens fire vægge.

Denne bekymring bliver tit nævnt i forbindelse med de såkaldte digitale indfødtes indtog på arbejdspladserne. Ud over at være født med en mobil enhed i hånden går de heller ikke typisk op i at skelne skarpt mellem arbejds- og fritidsliv. Jakob Pagter er dog ikke så bekymret.

– De digitale indfødte er jo ikke mere uansvarlige end andre, og i virkeligheden har de jo en rigtig god fornemmelse for mulighederne i teknologien, som sætter dem i stand til at administrere friheden. Så en del af denne bekymring afspejler nok nærmere en panik blandt de lidt ældre, siger han.

	Anbefalinger	IOS	Windows Phone	Android
1	Automatisk lås: Konfigurer smartphonen til at låse automatisk efter et antal minutter. Nogle smartphones tilbyder visuelle passwords for at gøre brugen af auto-lås nemmere.	Fuldt supporteret	Fuldt supporteret	Fuldt supporteret
2	Brug komplekst password: Brug komplekst password og begræns antallet af tilladte adgangsforsøg. 'Automatic wipe' skal udføres efter x adgangsforsøg (se 'remote wipe')	Fuldt supporteret	Fuldt supporteret	Fuldt supporteret
3	Regelmæssig backup: Med den øgede mængde personlige data på smartphones er det vigtigt at tage regelmæssig backup af data på selve smartphonen og på flytbare medier.	Fuldt supporteret	Fuldt supporteret	Fuldt supporteret
4	Ingen klassificerede data: Undlad at gemme klassificerede data på smartphonen (Enforce Enterprise Policy).	3. parts software nødvendig	3. parts software nødvendig	3. parts software nødvendig
5	Fortrolighed: Memory-kryptering bør benyttes på smartphone-memory'en og flytbare medier, der anvendes i smartphonen. Det anbefales at tjekke krypteringssystemets sikkerhedsegenskaber eller rekvirere certificeringer. Der er eksempelvis fundet sårbarheder i iPhonens krypteringssystem.	Fuldt supporteret	Ikke supporteret	Ikke supporteret
6	Remote wipe: Hvis krypteringen eller bruger-til-enhed-autentifikationen er svag, så bør 'remote wipe' eller 'auto-wipe' (automatisk sletning efter x adgangsforsøg) være til rådighed for at slette memory'en efter tyveri eller tab af smartphonen. Hyppige backups er en forudsætning for at implementere 'auto-wipe'.	Fuldt supporteret	Fuldt supporteret	3. parts software nødvendig
7	Forsigtig brug af hotspots: Brug offentlige wi-fi-hotspots med omhu og konfigurer smartphonen til ikke at blive koblet på automatisk. Det anbefales, at der kun bruges trusted networks og hotspots til følsomme data, for eksempel i forbindelse med netbank, e-handel og e-mail.	Delvist supporteret	Delvist supporteret	Delvist supporteret
8	App-installation: Hvis der findes følsomme virksomhedsdata på smartphonen, eller hvis virksomhedens netværk kan tilgås fra smartphonen, så bør der defineres en 'white list' af apps, som man må installere på smartphonen. Mange apps får tildelt nem læseadgang til kontakinfo eller adressebogen på smartphonen, og disse data bør i høj grad opfattes som følsomme.	3. parts software nødvendig	3. parts software nødvendig	3. parts software nødvendig
9	Fortrolig netværkskommunikation: Netværkskommunikation med firmadata bør være krypteret (VPN eller SSL).	Fuldt supporteret	Ikke supporteret	Fuldt supporteret
10	Vær skeptisk: Hav en skeptisk holdning til beskeder, indhold og software, specielt hvis det kommer fra ukendte kilder via SMS, Bluetooth, e-mail eller andet.	Fuldt supporteret	Fuldt supporteret	Fuldt supporteret

Anbefalingerne kommer fra "Smartphones: Information security risks, opportunities and recommendations for users"(December 2010, ENISA). Jakob Pagter og Alon Hazay fra Alexandra Institutet har bidraget med supportinformationerne.

Kom i gang med smartphone-sikkerheden

Bruttolønsordninger satte fart på udbredelsen af smartphones hos Industriens Pension. Nu arbejder it-afdelingen på højtryk for at definere en sikkerhedspolitik og implementere Mobile Device Management.

Af Stig Andersen, prosabladet@prosa.dk

– Mit bedste råd er simpelthen at komme i gang hurtigst muligt! Dels med at finde ud af, hvad det er, man vil kunne på smartphone-området, dels hvilket software man skal bruge for at understøtte det, man vil, siger Martin Kaas Neergaard, der er it-driftsmedarbejder i Industriens Pension.

Sammen med sine kolleger arbejder han i øjeblikket på højtryk for at få defineret en sikkerhedspolitik for brug af smartphones og for hurtigst muligt at få implementeret en Mobile Device Management-løsning til at administrere de smartphones, som allerede i stort tal har gjort deres indtog i huset. Ideelt er det en MDM-løsning, der dækker alle platforme, men for at rykke hurtigt bliver Android formentlig først inkluderet i en senere fase.

– De to platforme, som er i spil lige nu, er Symbian 3 og iPhone, fordi de MDM-systemer, vi kigger på i øjeblikket, understøtter den grad af sikkerhed, vi er ude efter, på de to platforme. Og vi har lige nu ikke tid til at undersøge et tredje, vi har hørt om, som også skulle kunne dække Android, fortæller han.

Først iPhone og Android

Det er MDM-systemerne Sybase Afaria og FromDistance, der lige nu er på vej ind. Martin Kaas Neergaard er dog også blevet gjort opmærksom på Good fra Good Technologies, der bryster sig af at være den eneste producent i verden, der kan beskytte både iPhone og Android på et niveau, der har skaffet dem en sikkerhedsgodkendelse hos det amerikanske forsvarsministerium.

– Den største og mest konkrete risiko

er helt sikkert, at folk mister deres telefon kombineret med, at der ikke er lås på. Så er der jo direkte adgang til postkassen for den, der finder den, siger Martin Kaas Neergaard.

”Den største og mest konkrete risiko er helt sikkert, at folk mister deres telefon kombineret med, at der ikke er lås på. Så er der jo direkte adgang til postkassen for den, der finder den.

Martin Kaas Neergaard, it-driftsmedarbejder i Industriens Pension.

Derfor fokuserer it-afdelingen for eksempel på at kunne kryptere data på telefonen effektivt og at kunne skyde nogle policies ud på de enkelte enheder, ikke mindst for at sikre, at der er konfigureret skærmlås med kode. Derudover skal man kunne distribuere mailopsætninger og andre opsætninger, der for eksempel betyder, at telefonen automatisk anvender husets trådløse netværk, når det er inden for rækkevidde.

Medarbejderne hos Industriens Pension har ikke direkte tilgang fra deres smartphones til systemer med personfølsomme data, så den primære sikkerhedsbekymring går på e-mails og de data, som medarbejderne eventuelt har synkroniseret over på deres smartphones. Indtil der er indført en MDM-løsning, vil det dog ikke være tilladt at synkronisere telefonerne. Så det vil gælde i nogen tid endnu for de medarbejdere, der har valgt Android-telefoner.

Stor opgave, der kom ind fra højre

Den primære grund til, at sikkerhedsspørgsmålet i forhold til smartphones på kort tid

er blevet meget aktuelt i Industriens Pension, er bruttolønsordninger. De betyder, at medarbejderne kan købe sig en telefon og få udgiften trukket fra bruttolønnen med den skattefordel, der så følger med. Det har givet dønninger i it-afdelingen, der tidligere kun skulle forholde sig til Nokia-telefoner, der stort set kun skulle bruges til samtaler og sms.

Som i mange andre virksomheder har der i Industriens Pension også været et ønske fra ledelsen om at tilbyde medarbejderne at kunne bruge deres smartphones på arbejde. Set fra et rent virksomhedssynspunkt vælger medarbejderne i øjeblikket bare de forkerte telefoner.

– Jeg har jo rådført mig med flere leverandører af mobile sikkerheds løsninger, og de siger alle, at ud fra en sikkerheds- og enterprisevinkel, så burde alle medarbejderne have en Blackberry. Problemet er jo bare, at den ikke er "iPhone-smart", så det er ikke realistisk at satse på det, siger Martin Kaas Neergaard og fortsætter:

– Opgaven kom lidt ind fra højre, og det tager jo rigtig lang tid at finde ud af, præcist hvordan vi skal håndtere det. Og brugerne har selvfølgelig masser af spørgsmål, som vi gerne skal kunne svare på.

Arbejdet med at få afdækket problemstillingerne og afsøgt de mulige løsninger er ifølge Martin Kaas Neergaard en opgave, som man ikke må undervurdere.

– Det er svært at finde rigtig god information på det her område, for det er jo først nu, der er ved at komme fokus på det. Og som det ser ud nu, vil antallet af smartphones og mobile enheder i det hele taget jo eksplodere i den kommende tid. Så det er vigtigt, at der bliver afsat tid og ressourcer til det i virksomhederne, så man ikke bliver overrumplet, afslutter han.

Værsgo': Danmarks bedste Studiekonto

Fordi du er medlem af PROSA, kan du få en studie-konto hos Lån & Spar, som ikke bare har landets bedste renter og vilkår. Du får også en personlig rådgiver, som ved, hvad det vil sige at være stude-rende. Det kan jo være, at du får akut behov for et godt råd eller måske et lån. Det er ting, som råd-giveren hjælper dig med, så du får mest ud af din økonomi nu - og på sigt.

Studiekontoen har også landets bedste renter. Nemlig 5,0 % på kassekreditten (ÅOP 5,09%) og 2,0 % på indlån. Du får altså lidt mere ud af at have penge i banken.

Og kassekreditten er billigere i drift end andre steder. Samtidig er det gratis for dig at overføre penge til andre danske konti, at betale girokort via netbanken og hæve penge i Lån & Spars penge-automater.

Få en bedre studie-konto, end du har i dag!

Ring på 3378 1974 eller gå ind på studiekonto.dk, hvis du vil vide mere om Danmarks bedste studie-konto.

Og husk, at hvis du bestemmer dig for at skifte bank, så klarer Lån & Spar alt det praktiske for dig.

PROSA

lån & spar

din personlige bank

Samlet kreditbeløb på 30.000 kr. over 5 år.
Debitorrente 5,09%. Kvartalsvis afdrag 375 kr. Samlet tilbagebetaling 37.500 kr
Rentesatserne er variable og gældende pr. 1. april 2011

Projektledelse er sund fornuft

Gå ikke ukritisk med på modemetoder som Scrum og PRINCE2, når du skal lede it-projekter. Metoder kan bruges i nogle projekter – men sund fornuft kan altid bruges, påpeger ekspert i projektledelse.

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

De mest populære metoder blandt de it-professionelle i Prosabladets brugerpanel til at styre projekter er Scrum og PRINCE2. Cirka en tredjedel bruger agile metoder som Scrum, der er en fleksibel softwareudviklingsmetode med fokus på projektledelse. Og cirka en femtedel bruger PRINCE2, der er en procesbaseret metode til effektiv projektstyring.

Men disse metoder er ikke den hellige gral eller en garanti for at lykkes, påpeger Morten Fangel, der er direktør for Dansk Projektledelse og leder af IPMA Certificering i Danmark (International Project Management Association). Man skal i stedet forholde sig bevidst til, hvilken angrebsmetode der er den rigtige i hvilke faser.

– For taler alle for tiden om Scrum. Og det kan også være en nyttig metodik i nogle faser, men det kan også være nyttigt med andre metoder i andre faser. Her er det vigtigt at forholde sig til det konkrete projekt og den aktuelle fase, mener Morten Fangel.

Og det er en deltager i brugerpanelet enig i:

– Den universelle projektstyringsmetode findes ikke. Jeg mener, at det vigtigste er at tydeliggøre, hvilken type projekt og hvilke typer mennesker der skal fungere bedst muligt sammen, og så vælge metode ud fra det.

Arbejde i teams

Kun få i brugerpanelet arbejder alene på deres projekter. 30 procent arbejder altid i teams, og omkring halvdelen veksler mellem at arbejde alene og i teams. Og det er

Metoder kan være brugbare, når man skal udføre et projekt, men lad dig ikke blænde af metoderne, så du glemmer den sunde fornuft. Foto: iStock.com

også klogt ikke bare automatisk at nedsætte en projektgruppe hver gang, der skal udføres et projekt, påpeger Morten Fangel.

– Man bør forholde sig bevidst til, hvornår der er brug for et projektteam, og hvornår hver enkelt kan levere sin del, siger han.

På arbejdspladserne blandt brugerpanelets medlemmer sammensættes teamene hovedsageligt ud fra kompetencer og funktion, og det er også den klassiske måde at gøre det på, mener Morten Fangel. Men det er også vigtigt at tage de personlige kompetencer i betragtning, påpeger han.

– En simpel måde at tjekke, om man har en afbalanceret gruppe uden at gøre det til

den store videnskab, er, at projektlederen sørger for at observere på gruppens samspil under projektstarten og handle på det.

Kun 13 procent af brugerpanelets it-professionelle arbejder et sted, hvor man skal have formel projektlederuddannelse for at lede projekter, og det er også hovedsageligt erfaring, der gør en god projektleder, mener Morten Fangel. Men at tage en formel uddannelse og certificering kan systematisere den viden, man allerede har opnået i marken, ud over at det er en god idé at få papir på kundskaberne, siger han.

– Projektledelse bør være systematiseret sund fornuft. Men styrken ved uddannelse

”

Vi får rent faktisk lavet en masse uden brug af projektledere og konsulent-snak.

Deltager i Prosabladets brugerpanel.

er, at man får et begrebsapparat, får præsenteret nogle værktøjer, der er forholdsvis nemt tilgængelige, og at man bliver en mere reflekterende projektleder, der også er kompetent til at vælge metoder, der matcher det aktuelle projekt, siger Morten Fangel.

En deltager i brugerpanelet mener også, at erfaring er vigtigere end smarte værktøjer og buzzwords:

– Vi får rent faktisk lavet en masse uden brug af projektledere og konsulent-snak.

Lære af fejlene

At lære af de fejl, man uundgåeligt vil komme til at begå i et projekt, er et af de vanskeligste punkter i projektledelse, konstaterer Morten Fangel.

– At lære af projektet starter med at gøre noget ud af projektafslutningen. Men der er masser af eksempler på, at man ikke får det gjort, fordi man har travlt med at komme i gang med næste projekt, siger Morten Fangel.

Det er også tydeligt et problem blandt mange i brugerpanelet, hvor flere skriver, at der er for stort fokus på bare at eksekvere projekterne, og at man glemmer evalueringen:

– Vi begår de samme fejl igen og igen! Der er ingen struktureret opsamling af erfaringer, læring og ikke mindst fejl! Ledelsens opmærksomhed er heller ikke rettet mod projektledelse som en faglig disciplin, der kan styrkes og benyttes til noget, kommenterer en deltager.

Og selvom man får lavet en evaluering af projektet, kan den risikere at samle støv på

det hengemte intranet, fordi projektlederne forfalder til blot at starte med det, de selv ved om projektledelse, i stedet for at søge nye input, når de skal i gang med et projekt.

– Lærer af egne fejl og erfaringer, dårlig til at udveksle med andre projekter – det er altid intern evaluering, vi har, skriver en deltager i brugerpanelet.

Andre er bedre til at samle erfaringerne op.

– Ja, vi lærer af fejl og begrænsninger fra projekt til projekt. Nye metoder opstår på baggrund af de høstede erfaringer.

Og flere deltagere er begejstrede for projektmetoderne muligheder for opsamling af viden – hvis det bliver udført ordentligt:

– I de projekter, hvor vi bruger Scrum, bliver der også lært noget fra forrige projekter. Det afhænger også af, om projekt-teamet fungerer godt som gruppe. Ellers virker det fuldstændig umuligt at samle erfaringstal. Folk ryster på hovedet af en, hvis man spørger til, hvordan det gik i forhold til analysedokument og estimer.

En måde at løse problemet med den manglende vidensdeling på kan være at starte et internt projektledernetværk i virksomheden, foreslår Morten Fangel.

– Det kan give noget at bringe projektlederne sammen til sessioner, hvor de får et netværk, kan sparre og så senere kan tage kontakt til hinanden, når de oplever udfordringer, siger han.

Traditionelt har der været meget fokus på metoderne i projektledelse, men det erkendes i stigende grad, at adfærden er det helt centrale for at lykkes som projektledere.

– Det vigtigste, der skal til for at gennemføre et vellykket projekt, er evnen til at udvise hensigtsmæssig ledelsesadfærd, dvs. at lederen skal skabe engagement, gøde de personlige relationer, stimulere samspillet og have øje for potentialet blandt projektets deltagere. Erfaring og brug af metoder kan ses som støttefunktioner i forhold til ledelsesadfærden, som er det primære, forklarer Morten Fangel.

Og flere deltagere i brugerpanelet er kommet til stort set samme konklusion:

– Jeg synes, jeg lærer, at metode er godt. Og at gode, gammeldags kommunikations- og forhandlingsevner er bedre, når det handler om at få et projekt sikkert og konstruktivt i hus.

Prosabladets brugerpanel

Brugerpanelet er Prosabladets forum for holdninger og erfaringsdeling om it-aktuelle emner. Brugerpanelets hovedformål er at af-dække holdninger

og tilføre indsigt. Brugerpanelet må ikke forveksles med meningsmålinger og postulerer ikke repræsentativitet.

Meld dig til brugerpanelet og få dine meninger hørt på www.prosa.dk/brugerpanel.

Han gik efter konsulentbranchen

Claus Borum Poulsen vil have, at der sker noget i hans arbejdsliv. Derfor søgte han fra det offentlige til konsulentbranchen, hvor ikke to dage er ens.

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

32-årige Claus Borum Poulsen havde i et stykke tid gået og tænkt på at skifte job. Han længtes efter nye udfordringer og mente, at konsulentbranchen kunne give dem. Hans strategi var at fortælle rundt om i vennekredsen, hvad han søgte efter, for at se, om der dukkede noget op.

Og ganske rigtigt – ved en koncert med en veninde kom han i snak om job og muligheder med en af hendes venner, som nævnte, at Accenture søgte nogen med Claus Borum PoulSENS profil. Vennen bad ham om at sende sit CV, og kort efter havde han nyt job som konsulent i Accenture. Og det var ikke en uvant procedure for Claus Borum Poulsen.

– Alle job, jeg har haft, siden jeg gik i 9. klasse, har jeg fået gennem venner. Det har ikke været bevidst, at det er gået sådan, men jeg er åben og udadventd af natur og elsker at snakke, så det har nok haft en betydning, siger han.

Mere karrierebevidst

Før arbejdede han som intern projektleder på de store offentlige udviklingsprojekter i Økonomistyrelsen. Det var hans første job, og siden er han med egne ord blevet meget mere bevidst om, hvad han vil og ikke vil, og blevet bedre til at gå efter sine mål.

– Før tænkte jeg mere over, hvad hierarkierne på arbejdspladsen var, og hvad man kunne tillade sig. Nu ved jeg, at jeg ikke skal sidde i en organisation, hvor jeg skal drifte ting. Jeg har brug for forandring, siger Claus Borum Poulsen.

Derfor valgte han bevidst konsulentbranchen, hvor ingen dage ligner de foregående, og han konstant bliver kastet ud i nye projekter.

– Det er selvfølgelig samme fokus, nemlig

at udvikle projekter, men der er nye kunder, nye opgaver og nye krav. Jeg kommer ikke til at kede mig. Her kan jeg bruge det, jeg har lært, på en ny måde og derfor udvikle mig fagligt, siger han.

Den foranderlige hverdag fik han at mærke, kort tid efter han var startet på jobbet. Efter tre dages introforløb skulle han på en kort skiferie, og da han kom hjem, ventede der en e-mail i inboxen med besked om, at han skulle møde på et nyt projekt klokken syv næste morgen.

– Så skulle vi bare i gang, og der var ikke så meget tid til at tænke eller forberede sig. Men jeg følte, at jeg kunne bidrage med noget, og mine evner kunne bruges med det samme. Det var fedt.

Den rette it-organisation

Hans hverdag foregår cirka halvdelen af tiden på virksomhedens hovedkontor i Ørestad og resten af tiden ude hos kunderne, hvor han blandt andet hjælper med at beskrive, hvilke strategiske tiltag samt hvilken ledelses- og styringsstruktur, der kan sikre den rette kobling mellem de forretningsmæssige og it-mæssige krav og ønsker i deres store udviklingsprojekter. Han arbejder også med at optimere driftsorganisationen hos kunderne og de forandringsprojekter, disse tiltag medfører.

– Det handler om, hvilken organisation de vil bygge op, så de har den rette it-ansvar i forhold til organisation og drift. Jeg laver den beskrivelse, der skal til, inden de kan beslutte, om de vil bruge værktøjer som for eksempel ITIL eller PRINCE2 til deres it-udvikling og drift.

Den største udfordring for ham indtil videre er at balancere mellem at have øjet på bolden og sætte sig ind i det omfattende ap-

parat af værktøjer, som Accenture tilbyder.

– Jeg skal passe på ikke at ryge i den fælde, at jeg skal læse alting. Jeg er meget videbegærlig af natur, men der skal også ske noget, og jeg kan godt lide, at vi tager ud for at løse ting, siger Claus Borum Poulsen.

Han kan godt mærke forskellen på at arbejde i en offentlig og en privat virksomhed.

– Her er ikke så langt fra tanke til handling. Her gælder det om at skabe nogle resultater og få det til at virke, og der er højt til loftet. Ikke, at det ikke gjaldt om at skabe resultater i Økonomistyrelsen – før løb man bare tit ind i forhindringer, fortæller Claus Borum Poulsen.

En fod i undervisningsverdenen

Sideløbende med sit job som konsulent underviser Claus Borum Poulsen i faget 'Organisationer og it' på Danmarks Tekniske Universitet.

– Jeg kan godt lide kombinationen af teoretisk viden og praktisk arbejde i den 'virkelige' verden. Det kræver, at jeg holder mig ajour med den seneste udvikling på mit felt, også forskningsmæssigt.

Undervisningen er en del af hans arbejdsområde, han ikke vil være foruden.

– Det er utroligt givende at interagere med 50 kloge hoveder foran dig, og du lærer også meget af, hvordan du selv agerer.

Det var vigtigt for ham, at der var plads til, at han kunne udføre sin deltidsundervisning ved siden af jobbet på Accenture, og kombinationen af de to job opfylder lige nu hans karrieremæssige drømme.

– Da jeg startede i Økonomistyrelsen, havde jeg det sådan, at det var et job, jeg skulle prøve af. Her ser jeg mange flere muligheder.

”

Her er ikke så langt fra tanke til handling. Her gælder det om at skabe nogle resultater og få det til at virke, og der er højt til loftet.

Claus Borum Poulsen, Business Analyst i Accenture, om sit nye job.

Claus Borum Poulsen kan få stillet sin lyst til forandring i konsulentbranchen, hvor han ofte bliver kastet ud i nye projekter. Foto: Lars Bertelsen.

Nyt job

Claus Borum Poulsen skiftede 1. december 2010 job fra projektleder i Økonomistyrelsen til Business Analyst i konsulentvirksomheden Accenture. Nyt job er Prosabladets serie af interview med it-folk, der har skiftet spor i karrieren og søgt nye udfordringer.

Har du fået nyt job, så kontakt os gerne på nif@prosa.dk.

”

De mange regler er et udtryk for den mistillid, der er i beskæftigelsessystemet.

Simon Bauer, kommunikationschef i Min A-kasse.

2.504 sideres nye a-kaseregler på 100 dage

100 dage efter, at Min A-kasse printede 22.408 sideres a-kaseregler i protest mod bureaukratiet, er der kommet 2.504 sider til

Foto: iStock.com

Af Nina Ferdinand, nif@prosa.dk

100 dage efter Min A-kasses Facebook-aktion om at printe 22.408 sideres a-kaseregler er regelbunken trods politikerløfter om at reducere det svimlende antal regler vokset med 34 lovændringer, 96 nye bekendtgørelser, 13 nye skrivelser og 13 nye vejledninger.

Disse i alt 156 nye dokumenter giver 2.504 nye sider med a-kaseregler. Samtidig er nogle af de gamle regler dog som lovet blevet forenklet, så det samlede lovgrundlag er vokset med 167 sider netto.

Det viser en opgørelse, som Min A-kasse (som PROSAs a-kasse er en del af) har lavet i forbindelse med a-kassens kampagne "Stop Bureaukratiet".

– Ledige brager fortsat ind i en tårnhøj mur af bureaukрати, når de stifter bekendtskab med beskæftigelsessystemet i Danmark. Bureaukratiet vokser uhæmmet trods løfter om det stik modsatte fra

både regering og folketing, siger Simon Bauer, kommunikationschef i Min A-kasse.

– De mange regler er et udtryk for den mistillid, der er i beskæftigelsessystemet: Mistillid til de ledige, mistillid til de kommunale jobcentre og mistillid til a-kasserne. Vi kommer kun de absurde mange regler til livs, hvis systemet udviser en større tiltro til omverdenen, siger Simon Bauer.

Der er brug for at starte helt forfra og ikke blot udbygge og forenkle de eksisterende regler – faktisk bør hele området saneres, mener han, og Min A-kasse foreslår derfor en kommission, der endevender hele regelsættet.

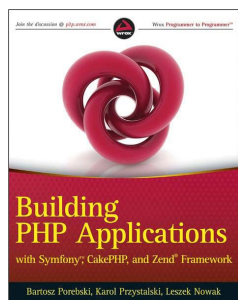
Min A-kasse brugte i slutningen af 2010 12 dage på at udskrive det samlede regelgrundlag for a-kasser for rullende webcam.

Du kan se protestprintet og læse mere her: prosa.dk/link/530.

Bøger med rabat til PROSA-medlemmer

Building PHP Applications with Symfony, CakePHP, and Zend Framework

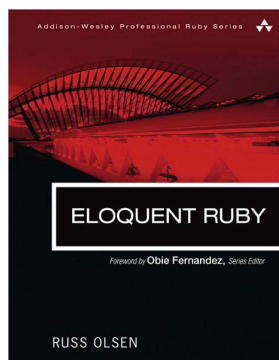

Bartosz Porebski, Karol Przystalski, Leszek Nowak
ISBN: 9780470887349

The first unbiased comparison of the three leading PHP frameworks. Although it's relatively easy to learn how to use a single PHP framework to produce dynamic web pages, it's not easy to decide which of the three major web application frameworks will best suit your needs. The authors present a detailed examination of the similarities and differences of the three frameworks, providing similar examples and tasks for each framework so that you can decide for yourself which framework is right for you.

Vejl. pris 348,- TILBUD 226

Eloquent Ruby

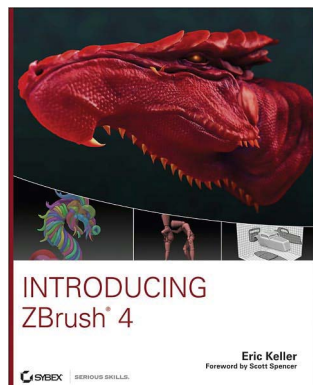

Russ Olsen
ISBN: 9780321584106

Eloquent Ruby starts small, answering tactical questions focused on a single statement, method, test, or bug. You'll learn how to write code that actually looks like Ruby (not Java or C#); why Ruby has so many control structures; how to use strings, expressions, and symbols; and what dynamic typing is really good for.

Vejl. pris 336,- TILBUD 268,-

Introducing ZBrush 4

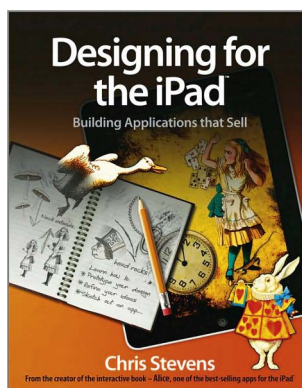

Eric Keller
ISBN: 9780470527641

CREATE DIGITAL SCULPTURES THAT ASTOUND! The professional Hollywood animator and ZBrush artist Eric Keller combines his firsthand experience with detailed, step-by-step explanations to make you feel right at home with the interface and tools.

Vejl. pris 394,- TILBUD 315,-

Designing for the iPad: Building Applications that Sell

Chris Stevens
ISBN: 9780470976784

Designing for the iPad presents unique challenges for developers and requires an entirely different mindset of elements to consider when creating apps. Written by a highly successful iPad software developer, this book teaches you how to think about the creation process differently when designing iPad apps and escorts you through the process of building applications that have the best chance for success.

Vejl. pris 290,- TILBUD 203,-

Ruby on Rails 3 Tutorial LiveLessons Bundle: Learn Rails by Example

Michael Hartl
ISBN: 9780132492546

Use Michael Hartl's Acclaimed Video Lessons and Best-Selling Book Side by Side to Master Rails Fast! LiveLessons™ DVD with 18+ hours of video instruction. These focused video lessons help you learn crucial new skills fast—and put them to work immediately!

Michael Hartl's Ruby on Rails™ 3 Tutorial, the #1 hands-on development guide to Rails web programming.

Vejl. pris 581,- TILBUD 464,-

FTU
boghandel

Halmstadgade 6, 8200 Århus N
Tlf.: 8610 0338 Fax: 8937 3555
E-mail: ftu@ats.dk www.ftu.dk
Få 20% rabat hos FTU boghandel
Find linket til FTU boghandel via www.prosa.dk og få rabat på bøgerne

Kend din ret – kursus

- Kan jeg sige nej til at løse en opgave, fordi den ikke er gennemtænkt?
- Skal jeg lyve og sige, at min chef er genial?
- Har jeg krav på, at arbejdsugen er på 37 timer?
- Hvad gør jeg, hvis jeg bliver fyret/får en advarsel?
- Kan min arbejdsgiver sætte mig til at lave andet end det, jeg er ansat til?
- Hvordan får jeg og kollegerne bedst mulige vilkår i økonomiske nedgangstider?
- Hvad kan jeg bruge funktionærloven til?

Det og meget andet kan du få svar på, hvis du melder dig til kurset, hvor du lærer at bruge arbejdsmarkedsreglerne til din fordel. Du får samtidig overblik over, hvordan aftalesystem og lovgivning er skruet sammen.

Aftenkursus:

Aalborg

Tirsdage 3.5, 10.5 og 17.5 i Aalborg.
Kurset er kl. 17-21.00

København

Torsdage 28.4, 5.5 og 12.5 i København.
Kurset er kl. 17-21.00

Transport, deltagelse og mad betaler PROSA.

Tilmelding: prosa.dk/kursus.

Skriv til Sandrine Mahler på sam@prosa.dk, hvis du har spørgsmål.

Bliv projektleder med PRINCE2®

Peak
kurser

I samarbejde med PEAK Kurser tilbyder PROSA nu PRINCE2-kurser til favorabel medlemspris flere steder i landet. PRINCE2 er en Best Practice-projektledelsesmetode, der omfatter organisation, ledelse, styring og kontrol af projekter. Med Foundation-kurset får du den grundlæggende PRINCE2-uddannelse inklusive eksamen.

Intro samt tre dages intensivkursus

i

København • Aarhus • Aalborg

Medlemspris: 10.000 + moms

Ikke-medlemmer: 12.000 + moms

Medlemspris ledige: 1.600 + moms

For mere information:

Kontakt Bjarke Friborg på e-mail: bfr@prosa.dk eller tilmeld dig via prosa.dk/kursus

PRINCE2® is a Registered Trade Mark of the Office of Government Commerce in United Kingdom and other countries

Sæt strøm til dine krav

Har du en vision om at blive bedre til at levere fejlfri software, som gør dine kunder og brugere glade? Så kom og hør om:

- Hvordan du kan komme fra kravspecifikation, user story eller user case til testscenarier på systemtest-niveau, der kan udføres automatisk og bruges i løbende regressionstest.
- Hvilke værktøjer, der findes, samt deres styrker og svagheder.
- Hvordan der skabes et godt samarbejde mellem kunder, analytikere, testere og udviklere.
- En konkret case, hvor færdiggørelse af krav og testautomatisering er gået op i en højere enhed.

Oplægsholder

Jesper Thaning, konsulent og partner i BestBrains. 10 års erfaring med agil softwareudvikling. Har hjulpet teams med procesforbedringer ved brug af agile og lean teknikker, samt kvalitetssikring inden for kravsindsamling, automatiseret test og dokumentation.

Dato: Onsdag den 27. april kl. 17-19.30

Sted: PROSA København, Vester Farimagsgade 37A, 1606 København V

PROSA i Odense

Java 7

Efter mange forsinkelser er Java 7 omsider på vej, med en anslået udsendelsesdato sommeren 2011. Foredraget gennemgår de mange nyheder:

- Såsom understøttelse af dynamiske sprog i den virtuelle maskine
- nye fil-funktioner og kommunikationsprotokoller samt
- nemmere parallelisme med fork-join.

De nye funktioner demonstreres med kodeeksempler. Endeligt tager vi et blik på de funktioner, som blev skubbet til Java 8.

Oplægsholder

Tania Andersen er udvikler og freelancejournalist med speciale i softwareudvikling og har mange års erfaring inden for webapplikationer og Java.

Dato: Torsdag den 28. april kl. 18.30-21.30

Sted: PROSA/Odense, Overgade 54, 5000 Odense C.

Kom i gang med Drupal

Få styr på de mest anvendte funktionaliteter i Drupal. Og find ud af, hvad du kan bruge Drupal til.

CMS-systemet Drupal vinder udbredelse, og kompetencer inden for Drupal efterspørges mere og mere. Foredraget giver dig inspiration til, hvad man kan bruge Drupal til med eksempler på, hvor nemt det kan være at udvikle selv komplekse webløsninger.

Foredraget indledes med en overordnet introduktion til Drupal samt de grundlæggende "best practice"-principper. Derefter kigger vi nærmere på mulighederne med Drupal – hvornår er det relevant at bruge Drupal i forhold til fx WordPress? Vi slutter af med spørgsmål og svar kombineret med konkrete eksempler i Drupal 7.

Medbring eventuelt bærbar computer.

Undervisere

Andreas Hagerman og Erik Wulf-Steen Svendsen, genau.dk
Har arbejdet med Drupal og WordPress siden 2006.

Tid: Tirsdag den 12. april kl 18.30-21.30 – med efterfølgende traktement cirka kl. 21.45.

Sted: PROSA, Overgade 54, 5000 Odense C.

PROSA Aarhus

Kan udviklere dokumentere?

Vi gider ikke at skrive den. Vi tvivler på, at vi nogensinde får brug for den. Den bliver sjældent vedligeholdt. Og den er mangelfuld, når vi har brug for den. På dette gåhjem-møde tager vi tyren ved hornene og dykker ned i, hvordan vi kan blive bedre til at dokumentere vores løsninger på en effektiv måde.

- Hvilken type af dokumentation har vi brug for?
- Værktøjer og skabeloner for god dokumentation
- Hvordan ser processen, der frembringer nyttig dokumentation, ud?
- Kom godt i gang med at skrive

Oplægsholder

Jesper Thaning, konsulent og partner i BestBrains. 10 års erfaring med agil softwareudvikling. Har hjulpet teams med procesforbedringer ved brug af agile og lean teknikker samt kvalitetssikring inden for kravindsamling, automatiseret test og dokumentation.

Dato: Onsdag den 13. april kl. 17-19.30

Sted: PROSA Aarhus, Møllegade 9-13, 8000 Aarhus C

Netværk for Spiludvikling

Worms, Tekken, Super Mario, Modern Warfare ...

Vi opstarter nu et spiludviklingsnetværk i PROSA. Formålet er at hjælpe hinanden videre med idéer og projekter inden for spiludvikling. Både nybegyndere og erfarne er velkomne. Vi mødes på lørdage kl. 14-18 hver 14. dag, så der kan komme skub i udviklingen af idéer og projekter.

Første datoer:

- Lørdag den 2. april kl. 13-17
- Søndag den 17. april kl. 13-17

Se derefter flere datoer på prosa.dk/kursus.

Sted: PROSAs kantine på første sal i PROSAs lokaler, Vester Farimagsgade 37A, 1606 København V

PROSA sørger for lidt mad og drikke. Læs mere og tilmeld dig på prosa.dk/kursus, så vi kan bestille nok mad.

Arrangør: U35. Alle PROSA-medlemmer samt deres kolleger og venner er velkomne.

Vil du vide mere, så kontakt initiativtagerne:

Dennis R. Andersen på e-mail: zalzer.es@gmail.com

Tim Kofoed på e-mail: tkofoe09@student.aau.dk

eller Camilla Gregersen, ansat i PROSA,

på e-mail: cge@prosa.dk

1. MAJ 2011

Alle medlemmer i PROSA inviteres til 1. maj arrangementer i Kbh./Aarhus/Odense

Fremtidens it-arbejde i Danmark – under gode eller usle vilkår?

Kom og vis, at du vil have respekt og indflydelse på dit arbejde.

PROGRAM KØBENHAVN

Kl. 10-12: Brunch, netværk og taler i PROSAs nye lokaler. Børnehjørne med farver.

Kl. 12.15: Fælles afgang mod Fælledparken sammen med sygeplejersker, CSC'ere og unge.

PROSA-området i Fælledparken nu med:

- 300 m2 siddepladser med bænke/stole
- to fadølsanlæg
- nye toiletvogne

STED: Bag hovedscenen ved Rød 1. maj (kig efter de binære paroler)

Se mere på prosa.dk/1maj

Aarhus

Brunch, netværk og taler hos PROSA fra kl. 10.

Samling på Rådhuspladsen kl. 12, derefter fælles afgang til Tangkrogen kl. 13 (program fra kl. 14)

www.prosa.dk/kalender

Odense

Vi starter på Flakhaven kl. 12.00-12.30 og fortsætter efter fælles optog gennem byen i Ansgar Anlæg kl. 13.30-17.00

www.prosa.dk/kalender

Har du lyst til at blive klogere på dig selv og din karriere?

Bliv mentee

For dig, der har lyst til at få en mentor, som stiller gode spørgsmål og hjælper dig videre.

Som mentee får du:

- Fokus på dig og din professionelle udvikling
- En neutral sparringspartner, du kan drøfte karriere, personlig og faglig udvikling med
- Dine ideer og holdninger udfordret

Bliv mentor

For dig, der har lyst til at hjælpe en ny it-professionel og samtidigt få frisk inspiration.

Som mentor får du:

- Udviklet dig selv gennem udvikling af andre
- Nye indsigter i, hvad du selv ved
- Dine evner til at lytte, udfordre og inspirere trænet

Vælg mellem

- DimittendMentor - for nyuddannede eller studerende på sidste år
- KarriereMentor - for erhvervsaktive i begyndelsen af deres karriere

Tilmeld dig NU

Ordningerne er for medlemmer øst for Storebælt. Er du interesseret så læs mere på www.prosa.dk/mentor eller kontakt Lotte Colberg på tlf. 61 69 02 38 eller mentor@prosa.dk.

Tilmeldingsfristen er 11. april.

PROSA

Forbundet af It-professionelle Association of IT Professionals · prosa.dk

Formanden, næstformand, forbundssekretærer og lokalafdelinger

Henvendelse omkring hastesager kan uden for PROSAs åbningstider ske direkte til de fagligt valgte på nedenstående telefonnumre og e-mailadresser:

Niels Bertelsen
Formand
Direkte: 33 36 47 67
Mobil: 40 11 41 23
E-mail: nib@prosa.dk

Hanne Lykke Jespersen
Næstformand
Direkte: 87 30 14 05
Mobil: 28 88 12 47
E-mail: hj@prosa.dk

PROSA/CSC
Sekretær: Peter Gulstad
Retortvej 6-8, 2500 Valby
Tlf.: 36 14 40 00

PROSA/STUD
Overgade 54
5000 Odense C
Tlf.: 33 36 41 41

Mikkel Nonboe
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 47
Mobil: 42 31 82 89
E-mail: mno@prosa.dk

Carsten Larsen
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 98
Mobil: 29 62 02 95
E-mail: cla@prosa.dk

PROSA/SAS
Formand: Annette Hansen
Engvej 165, 2300 Kbh. S
Tlf.: 32 32 00 00

PROSA/VEST
Møllegade 9-13
8000 Aarhus C
Tlf.: 33 36 41 41

Erik Swiatek
Forbundssekretær
Direkte: 33 36 41 23
Mobil: 27 60 11 75
E-mail: ers@prosa.dk

PROSA/OFFENTLIG
Vester Farimagsgade 37A,
1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

PROSA/ØST
Vester Farimagsgade 37A,
1606 Kbh. V.
Tlf.: 33 36 41 41

København

Forbund og Min A-kasse
Vester Farimagsgade 37A,
1606 Kbh. V.
Kontortid: kl. 9-15,
mandag dog kl. 10-15
Tlf.: 33 36 41 41
Fax: 33 91 90 44

Aarhus

Møllegade 9-13,
8000 Aarhus C.
Kontortid: kl. 10-15

Odense

Overgade 54,
5000 Odense C.
Kontortid: kl. 10-15

E-mail:

medlemsreg@minakasse.dk
prosa@minakasse.dk
formand@prosa.dk
faglig@prosa.dk
prosa@prosa.dk

Ændringer vedr. abonnement ring venligst 3336 4141

Håndholdte Begærede Objekter

Tabletter, tablets eller tavle-pc'er. Jeg kommer til at lægge mine hænder på en af de håndholdte skønheder i 2011. Men hvilken?

Af Kurt Westh Nielsen, redaktør, kwn@prosa.dk

I september 2007 holdt jeg en iPad Touch i hånden for første gang i en Apple Store i San Francisco. Jeg zoomede ind på et billede med pege- og tommelfinger på den lille touch-skærm, og så var jeg solgt. Efterfølgende har jeg brugt meget tid sammen med nye håndholdte enheder som bemeldte Touch og min Android Smartphone. I nærkontakten med den slags enheder har det slået mig, hvor forholdsvis let det er at læse ganske mange tekster på dem – og hvordan man kan anvende det i dagligdagen, når det ikke er muligt at slæbe en bærbar pc med sig.

Derfor er de aktuelle tablets det nærmeste, jeg kommer i retning af drømmen om en digital "Alleskönner", som kan det meste med lyd, video og tekster. Og derfor var det også logisk at tage beslutningen om, at 2011 bliver året, hvor jeg købte en tablet med de muligheder for sofa-surf, tv-alternativ og småredigering af tekster og foto, som den kompakte størrelse muliggør. Men nu tøver jeg.

Det værste af to verdener

I starten af året pegede en del ting i retning af, at skønhedskonkurrencen ville komme til at stå mellem Motorolas annoncerede Xoom-tablet og en iPad af første eller anden generation. Min favorit var Motorolas Xoom, for på specifikationsniveau er den

lys og lokkende eller mørk og lovende. Valget mellem håndholdte dejligheder er svært.

lækker: Hurtig processor, større skærm, SD-slot og det nyskabende Android 3.0. Men så faldede billedet en lille smule, for Android 3.0 OS er åbenbart indtil videre noget fejlbehæftet. Flash-understøttelse kommer først senere på året, og det indbyggede SD-slot, som skulle åbne enheden markant op i forhold til Apples lukkede univers, virker søreme ikke endnu. Og den sidste markante skønhedsplet er den manglende mulighed for at oplade Xooms batteri gennem den indbyggede USB-port.

Den slags lugter af hastværk og betaudgaver snarere end en pålidelig enhed af tænd- og sluktypen, som ikke står i vejen for de opgaver, man har lyst til at udføre.

Samtidig materialiserede Apples nye generation af iPad sig som iPad 2. En produktoptimeret udgave af et produkt med gennemtænkte designdetaljer, bedre

regnekraft, hurtig grafik og et optimeret operativsystem. Men stadig teknologisk stavnsbundet til Apples købeunivers i form af iTunes, som jeg er sikker på, mange Windows-brugere, ligesom mig, har forbandet langt væk af rent tekniske årsager.

Jeg vil have en xoomPad

Så billedet flimrer for mig. Helst vil jeg have et apparat, som kombinerer Apples produktmodnede pålidelighed med sans for lækre detaljer med Motorolas Xooms innovative grænseflade og relativt åbne hardware og operativsystem. Men aktuelt kommer valget til at trække ud, for lige nu kan jeg ikke vælge mellem et skinnende produkt, der murer mig inde i en utiltrækkende købeunivers, og et mørkt ditto, der mest kan beskrives som lovende med mulighed for at blive fixet senere.